

TUTÚ QUÍHÍⁿ NDAHA CUE ÑÁYIU HÈBREÚ

Dútú Ndiöxí ní cachí-gá sá Dèhe-gá cada núú-gă

1 ¹Te ndéé sanaha, Yá Ndiöxí ní xáhaⁿ-gă xii cue téé ní cachí iní méé-gă cada núú-gă cáháⁿ-güedé tnúhu-gá núú nchàa ñaní tnáhá-ó nǐ xíndecu ndéé dàvá-áⁿ te ñi ducaⁿ nǐ quide-güedé. Te titní xito ducaⁿ nǐ xáhaⁿ-gă xii-güedé ní cáháⁿ-güedé tnúhu-gá. Te ndi dífⁿ ndi dífⁿ nǐ xítnúhu ñaha-gă xii-güedé nàcuáa cáháⁿ-güedé tnúhu-gá núú-yu. ²Te sáta nǐ cuu vâi nduu ta yáha cuáháⁿ, te ní sáa nduu nǐ cachí Yá Ndiöxí sá Dèhe-gá cada núú-gă cáháⁿ tnúhu-gá núú-ó. Te ñi-ni mee-gă ní táuchíúⁿ nǐ cadúha Déhe-gá ñuyíu ndihi nchaa sá íó, te ní cachí-gá sá ncháa cùu-xi cuendá Déhe-gá. ³Te Déhe Yá Ndiöxí ío cànhu cuu-gá dàtná cànhu cuu mee-gá, te dàtná-ni sàni iní méé-gă ñi-ni ducaⁿ sàni iní Déhe-gá chi tnáhá-gá cúú-gă Ndiöxí, te sá cuendá tnúhu cáháⁿ Déhe-gá xíáⁿ ndécú-ní nchàa sá íó ñuyíu, te ducaⁿ chi ío cànhu cuu Déhe-gá, te ñi-ni Déhe-gá ní quide nàcuáa vâ cùndècu-gá cuèchi-o. Te sáta dúcáⁿ te ní ngóo-gá xio cùha Tátá-gă Dútú Ndiöxí Yaá ío cùnuu ndecu andi.

Déhe Dútú Ndiöxí ío-gá cùnùu-gá dàcúxí cuè espíritú xínú cuèchi núú-gă

⁴Te Déhe Yá Ndiöxí ío-gá cùnùu-gá dàcúxí cuè espíritú xínú cuèchi núú-gă, te ducaⁿ chi ní nduu táhú-gă núú Tátá-gă Dútú Ndiöxí sá ío-gá cùnùu-gă dàcúxí cuè espíritú-áⁿ. ⁵Chi Yá Ndiöxí ñá túú ní xáhaⁿ-gă xii ní ñiⁿ cue espíritú xínú cuèchi núú-gă dàtná ní xáhaⁿ-gă xii Déhe-gá, te duha ní xáhaⁿ-gă:

Yòhó cúú-n Dèhe mee-í,
te ducaⁿ-ni cùndecu-n núú ndécù-í.

Duha ní xáhaⁿ-gă. Te ní cachí tucu Yá Ndiöxí:

Yúhú cúù-í Tátá Yàá-áⁿ,
te mee-gă cúú-gă Déhe-í.

Duha ní cachí-gá. ⁶Te cùtnáhá ní tendaha-gă Déhe-gá Yaá ío cùnùu ní quixi-gă ñuyíu-a, te ní cachí-gá:

Tàú-xi sá ncháa cuè espíritú xínú cuèchi núù-í chiñuhu-xi Déhe-í.

Duha ní cachí-gá. ⁷Te Yá Ndiöxí ní cáháⁿ-gá cuendá cue espíritú xínú cuèchi núú-gă, te ní cachí-gá:

Yúhú quídè-í sá ncháá cuè espíritú xínú cuèchi núù-í cúú-xí dàtná táchí,
te diu-ni cue espíritú-áⁿ quídè-í sá cúú-xí dàtná itá ñuhú.

Duha cächí-gá. ⁸Dico Déhe-gá chi ñá túú dùcaⁿ ni xáhaⁿ-gă, chi duha ní xáhaⁿ-gă:

Yòhó tnàhá-n cùu-n Ndióxi dàtná cúú yúhú Yaá cúú Tătá-n,
te ducaⁿ-ni tàxi tnuní-n nì caa ni quíhíⁿ,
te ío váha ndáá quídé-n tàxi tnuní-n.

⁹Te dàquee tihú-n nchàa sá cuèhé sá dúhá, te cùu iní-n nchàa sá văha,

núu xíăⁿ yúhú Yaá cúú Tătá-n nĩ quide-í sá ío-gá vii ío-gá váha cuu iní-n,

dàcúxí nchàa dava-gá ñáyiu ndècu ndihi-n.

Duha ní xáhaⁿ-gă xii Déhe-gá. ¹⁰Te ní xáhaⁿ tùcu Yá Ndiöxí xii Déhe-gá:

Yòhó cúú-n Yáá ío cùnuu, chi ndéé cútnàhá ñá túú vèdana ná ío te ní cadúha-n ñùyú ndihi andiu.

¹¹Te andiu ndihi ñuyú chi naa-xi, dico yòhó chi cundecu-ni-n nì caa ni quíhíⁿ.

Te andiu ndihi ñuyú chi ndihi-xi dàtná ndíhí ìⁿ dóó,

¹²te dàtná cuíní-n quide ñáyiu ndihi ìⁿ dóó òré ndàcáⁿ tnáhnü-yu tàxi ndecú-yu ìⁿ xio, ducaⁿ càda-n ñuyú ndihi andiu,

te dàtná nádăma dóó ñáyiu ducaⁿ càda tucu-n ñuyú ndihi andiu.

Te yòhó dàtná-ni càa-n ndecu-n vitna ducaⁿ-ni cùnduu-n cundecu-n ni caa ni quíhíⁿ, chi vá yí tnàhí-n.

Duha ní xáhaⁿ Yă Ndiöxí xii Déhe-gá. ¹³Te Yá Ndiöxí ñá túú ní xáhaⁿ-gă xii ni ìⁿ cue espíritú xínú cuèchi núú-gă dàtná ní xáhaⁿ-gă xii Déhe-gá, te duha ní xáhaⁿ tùcu-gá:

Ngóo xio cùha-í taxi tnùní-n,

te yúhú cada-í te nchaa sá cúú úhú iní ñáhá xii-n canehe-xi sá yíñùhu núú-n.

Duha ní xáhaⁿ-gă xii Déhe-gá. ¹⁴Te nchaa espíritú xínú cuèchi núú Yă Ndiöxí mee-ni chiúⁿ-gá quídé-xí, chi tëndaha-gá cue espíritú-áⁿ cuáháⁿ-xi nchaa núú ndécú cuè ñáyiu ní nduu táhú cundecu ndihi-gá chindee ñàha-xi xí-yu.

Vá dáñá ndèé-ó tnùhu sá càháⁿ nàcuáa naníhí tàhú-ó

2 ¹Te sá cuendá sá ío cùnuu Xítohó Jesucristú, núu xíăⁿ ío xini ñuhu-xi cada cuendá-ó nchàa tnùhu càháⁿ-gá sá sà ní xíndedóho-o cuendá sá

vă dăñá ñihnu-o. ²Te cue espíritú xínú cuèchi núú Yă Ndiöxí ní cáháⁿ-xi tnúhu-gá ndéé sanaha, te tnúhu ní cáháⁿ cue espíritú-áⁿ cúú-xí sã ndáa cuiti. Te nchaa ñáyiu ñá túú ní cuení tñi nchaa tnúhu ní cáháⁿ cue espíritú-áⁿ, te ni ñà túú ní cuení-yu cundedóho-yu, nchaa ñáyiu-áⁿ ñi nacháhu-yu nàcuáa ndùu nchaa cuèchi ní quidé-yu ñiⁿ ñiⁿ-yu. ³Te sá dúcáⁿ ñi yáha cue ñáyiu-áⁿ, xiãⁿ cútnùní ndáá iní-ó sã vă cãcu nihnu-o te núu na dàña nihnu-o tnúhu sá cáháⁿ nàcuáa naníhí tãhú-ó, tnúhu sá ño cùnùu, chi nacháhu-o te núu ducaⁿ na càda-o. Te díhna-gá Xítóhó Jesucristú ní cáháⁿ-gá tnúhu-áⁿ te nchaa ñáyiu ní xíndedóho nchaa nàcuáa ndùu tnúhu-áⁿ ñi cáháⁿ ndáá-yu tnúhu-áⁿ nũú-ó. ⁴Te tnàhá Yă Ndiöxí cúndìhi-gá nchaa ñáyiu-áⁿ quidé-gã nàcuáa cutnùní iní-ó sã tnũhu-áⁿ cúú-xí tnũhu ndáá, chi quide-gá titní núú sã vă yõo tnàhí ndàcu cada te ío cùnũhu-o. Te Espíritú Yă Ndiöxí quidé-xí nàcuáa nduu tãhú-ó ndi díⁿ nũú chiúⁿ cada-o nacuáa cuení méé-gã. Te sá dúcáⁿ quide Yă Ndiöxí nchaa xiãⁿ, xiãⁿ cútnùní iní-ó sã tnàhá-gá cáháⁿ-gá sá tnũhu-áⁿ cúú-xí tnũhu ndáá.

Xítóhó Jesucristú ní xínduu yiqui cùnũ-gá dàtná cáá yiqui cuñú nchoo cuè ñáyiu ñuyíú-a

⁵Te Yă Ndiöxí vá táxi ndècu-gá cue espíritú xínú cuèchi núú-gã taxi tnùní-xi ñuyíú sáá sã vátá quíní-gá-ó, te ñiu cuendá xiãⁿ cãháⁿ-í. ⁶Te núú tütú Yă Ndiöxí cãchí-xi:

Yòhó Dútú Ndiöxí ñá túú ñá cúú cuè ñáyiu ñuyíú nũu ndacu iní-n-yu, àdi chindeé-n-yu.

⁷Te yòhó ní cachí-n sã nchàa ñáyiu ñuyíú-a vá cùnùú-yu dàtná cùnùu cue espíritú xínú cuèchi núú-n, dico ní cachí-n sã sàá nduu te ío cùnùú-yu tnàhá-yu, te mee-n cãháⁿ-n sã ño cãhnu cuú-yu, te ní cachí tucu-n sã táxi tnùní-yu nchaa sá ñi cadúha-n.

⁸Te ducaⁿ nchàandi túhú sá ío quíndàhá-yu.

Duha cãchí-xi núú tütú-gá. Te sá dúcáⁿ ñi cachí Yă Ndiöxí sá quíndàha ñáyiu ñuyíú nchaa sá ío, xiãⁿ cútnùní sá nchàandì túhú sá ío taxi tnùní-yu, dico vátá sàá-gá nduu dùcaⁿ quíní-ó càda-xi. ⁹Te nchoo sa nàha-o sá tnáá-ní ñi quide Yă Ndiöxí cuendá sá vă cùnùu Xítóhó Jesucristú dàtná cùnùu cue espíritú xínú cuèchi núú-gã. Te ducaⁿ ñi quide Yă Ndiöxí chi ní cundàhú iní-gá nchaa ñáyiu ñuyíú-a, chi ní cachí-gá sá Dèhe-gá cuú cuendá nchaa-yu, te Xítóhó Jesucristú ío ní ndoho-gá òré ní xíhí-gá, núú xiãⁿ ní nduu tãhú-gã cùnùu vihi-gá vitna. Te mee Yă Ndiöxí cãchí-gá sá ño cãhnu cuu Déhe-gá.

¹⁰Te Yă Ndiöxí ní cadúha-gá nchàandi túhú sá ío nàcuáa ní cachí iní méé-gã, te sá dúcáⁿ ñi quide-gá nũu xiãⁿ váha-ni sá ñi cachí-gá sá Xítóhó

Jesucristú náandi ndoho-gá te cuú-gá cuendá ducaⁿ ñà túú tnàhí-gá ná cùmání-gă núú Yă Ndiöxí. Te sá dúcáⁿ ñí cuu núú xíăⁿ ní níhí Yă Ndiöxí nàcuáa cada-gá càndeca-gá nchaa ñáyiu cùu déhe-gá quíhíⁿ núú ïo váha càa cundecú-yu ndíhi-gá ñí caa ñí quíhíⁿ. Te Xítohó Jesucristú cúú-gă Yaá ní quide nàcuáa nduu táhú cue ñáyiu cundecú-yu ndíhi Yá Ndiöxí. ¹¹Te Xítohó Jesucristú cúú-gă Yaá quidé ndècu yíñuhu ñáyiu núú Yă Ndiöxí ñáyiu sàndáá iní ñáhá xii-gá, te Xítohó Jesucristú ndíhi cue ñáyiu-áⁿ ìⁿ-ni Yaá cúú Tătă-yu ndíhi-gá, núú xíăⁿ Xítohó Jesucristú Yaá cúú Dêhe Dútú Ndiöxí ñá túú cùcahaⁿ núú-gă càháⁿ-gá sá ñàní-gá ndíhi cúha-gá cúú nchàa ñáyiu-áⁿ. ¹²Te quèè ndáá-xi nàcuáa càháⁿ-xi núú tütú Yă Ndiöxí núú càchí-xi nàcuáa ní xáhaⁿ Xítohó Jesucristú xii Tătă-gă Dútú Ndiöxí, te duha ní xáhaⁿ-gă:

Cáháⁿ váha-í cuendá-n nùú nchàa cue téè cùu datná ñàní-í ndíhi núú nchàa cue ñáyiu dîhí cúú dàtná cúha-í, te cata-í ndudú chiñuhu ñaha-ï xii-n nùú tàcá-yu.

Duha yòdo tnuní núú tütú-gá nàcuáa ní xáhaⁿ Dêhe-gá xii-gá. ¹³Te ìngá tucu xichi núú tütú Yă Ndiöxí càháⁿ-xi nàcuáa ní cáháⁿ Xítohó Jesucristú cuendá-gá, te duha ní cachí-gá:

Yúhú nchaa-ni nduu quindáá iní-í Tătă-í Dútú Ndiöxí.

Duha càchí-xi núú tütú Yă Ndiöxí nàcuáa ní cáháⁿ Xítohó Jesucristú. Te ìngá tucu xichi núú tütú Yă Ndiöxí càháⁿ-xi nàcuáa ní cáháⁿ tucu Xítohó Jesucristú, te duha ní cachí-gá:

Iha ndècu ndíhi-í nchaa ñáyiu cùu déhe Tătă-í Dútú Ndiöxí, te diu-ni ñáyiu-áⁿ ñí taxi cuendá Tătă-í cuu cuendá-í.

Duha càchí-xi núú tütú-gá nàcuáa ní cáháⁿ Xítohó Jesucristú.

¹⁴Te sá cuendá nchaa ñáyiu cùu déhe Yá Ndiöxí cúú-yu yiqui cùñú, núú xíăⁿ ducaⁿ tnàhá Xítohó Jesucristú ní cuu-gá yiqui cùñú, te ducaⁿ ñí cuu-gá yiqui cùñú cuendá cuú-gá, te sá dúcáⁿ cùú-gá te ndacu-gá daquèè tíhú-gá sácúíhná, te diu sácúíhná-ăⁿ quidé-xí xihí ñáyiu. ¹⁵Te ducaⁿ ñí quide-gá cuendá sá cue ñáyiu ñuyíú-a vá yùhú-gá-yu sá cùú-yu, chi nchaa-ni nduu yùhú-yu sá cùú-yu. ¹⁶Te na càchí tnúhu ndáá-í sá Xítohó Jesucristú ní quixi-gá cuendá chindee-gă cue ñáyiu cùu ñàní tnàhá ndíi Àbrahám, te ñá díú cuendá sá chindèe-gá cue espíritú xínú cuèchi núú Yă Ndiöxí. ¹⁷Te cuendá xíăⁿ nùu dai ní xini ñuhu-xi sá cúú-gă ñáyiu cuendá yăha-gá náandi sá yăha-gá dàtná yăha cue ñáyiu cùu ndí mee-gá cuendá ducaⁿ cùu-gá dútú ïo cùnuu te cuu ndáá-gá núú Yă Ndiöxí, te cundàhú iní-gá nchaa ñáyiu te cuú-gá cuendá sá vă cùndècu-gá cuèchi-yu núú Yă Ndiöxí. ¹⁸Te mei òré ndóhó Xítohó Jesucristú ní xito ndéè ñáhá sácúíhná xii-gá te núu ndisa sá vă cadá-gă ñí ìⁿ sá ñà túú tàú-gá cada-gá, te sá dúcáⁿ ñí ndoho-gá xíăⁿ nùu ndácú-gă chindèe-gá nchaa ñáyiu ducaⁿ yăha.

Xítohó Jesucrístú ío-gá cúnùu-gá dàcúxí ndíi Moisés

3 ¹Te nchòhó cúu-ndó ñáyiù ndècu ndìhi-í ichi Xítohó Jesucrístú ñáyiù cùu cuendá Yă Ndiöxí, te tnàhá-ndó cùu-ndo ñáyiù ní cáháⁿ ñáhá-gă cuendá cundecu-ndo ndìhi-gá. Te yúhú càchí tnúhu-í xii-ndo sã ïo váha cada cuendá-ndó nàcuáa ndùu cuendá Xítohó Jesucrístú, chi diu-gá cúu-gă Yaá ní tendaha ñàha Dútú Ndiöxí ní quixi-gá ñuyíú-a, te diu-gá cúu-gă Dútú ïo cùnùu chi quide-gá núu Yă Ndiöxí. Te diu-ni cuendá Xítohó Jesucrístú càháⁿ tnúhu sá ni sàndáá iní-ó. ²Te mee Yă Ndiöxí ní sáha chiuⁿ-gá Xítohó Jesucrístú, te ío ndáá quidé-gă chiuⁿ-áⁿ sã cúu-xí Yă Ndiöxí, te diu-ni ducaⁿ ñí quide ndíi Moisés ní quide ndíi chiuⁿ ní táhú Yă Ndiöxí, te ío ndáá ní quide ndíi chiuⁿ-gá sá cúu-xí nchàa ñáyiù cùu cuendá-gá, te cue ñáyiù-áⁿ cúu-yu dàtná vehe mee-gă. ³Te ïiⁿ téé dàcaa ïiⁿ vehe váha ío càhnu-gá cúu-dě dàcúxí vèhe dacao-dé. Te ducaⁿ sãtnahá-xi cùu Xítohó Jesucrístú chi ío-gá càhnu cuu-gá dàcúxí ndíi Moisés. ⁴Te nchoo sà naha-o sá ncháá vèhe dacuití ndècu cue téé ní dácáá, dico sa nàha tucu-o sá Yă Ndiöxí quidé-gă ndécú nchàa sá ïò ñuyíú-a. ⁵Te ndíi Moisés-áⁿ ïo ndáá ní quide ndíi chiuⁿ ní táhú Yă Ndiöxí ní quide ndíi sá cúu-xí nchàa ñáyiù cùu cuendá-gá. Te sá dúcáⁿ ñí quide ndíi xíáⁿ ní cuu ndíi ïiⁿ téé ní xinu cuechi núu Yă Ndiöxí. Te ní xáhaⁿ ndíi xii nchaa ñáyiù cùu cuendá-gá nàcuáa cáháⁿ-gá ndéé cuèé-gá. ⁶Dico Xítohó Jesucrístú cúu-gă Déhe mee Yă Ndiöxí, te cùu-gá Yaá ío quide ndáá yíndàha-gá nchaa ñáyiù cùu cuendá Yă Ndiöxí. Te tnàhá-ó cùu-o ñáyiù cùu cuendá-gá, te diu-ni ducaⁿ cùu cuendá ñáhá-gă xii-o te núu na càncicúⁿ nihnu-ni-o càni ndáá iní-ó cuendá-gá ndéé ná sàá nduu ngündecu-o ndìhi-gá.

Cue ñáyiù cùu cuendá Yă Ndiöxí ío váha cùu iní-yu ndécú-yu ndìhi-gá

⁷Te núu tütú Yă Ndiöxí yódó tnùnì nàcuáa ní cáháⁿ Espíritú-gá, te duha ní cachí-xi:

Te núu nchòhó ndèdóho-ndo nchàa tnúhu càháⁿ Yă Ndiöxí vitna,
⁸te vá cùndùu sáá iní-ndó dàtná ní xínduu sàá iní ñáyiù ní dáquéé
 tñhú tnúhu Yă Ndiöxí, ñáyiù ní xíndecu xití yucu,
 chi ñáyiù-áⁿ ñí xito ndéé-yu Yă Ndiöxí núu nása cada ñaha-gă
 xíí-yu.

Duha ní cachí Espíritú-gá. ⁹Te càchí tucu Espíritú Yă Ndiöxí nàcuáa ní cáháⁿ méé-gă, te duha ní cachí-gá:

Xití yucu ní xito ndéé ñáhá cuè ñanì tnàhá-ndó ñí xíndecu ndéé
 sanaha xì-í,
 te ducaⁿ ñí quide ñáhá-yu cuèi ní xiní-yu nchaa sá ñí quide-í ndí
 ùdico cuíá ñí xíndecú-yu xití yucu-áⁿ.

10 Te sá ducáⁿ ñí quidé-yu núu xíăⁿ ní cudéèⁿ-í núŭ-yu, núu xíăⁿ ní cáháⁿ-í cuendá-yu, te ní cachí-í:

“Ñáyi-u-a quide-ní-yu nchaa sá ñà túú tàú-yu cadá-yu te ni ñà túú cuíní-yu cadá-yu nchaa nàcuáa sàni iní-í, te ni ñà túú cuíní-yu cadá-yu nàcuáa càháⁿ-í”, duha ní cáháⁿ-í cuendá-yu.

11 Te xíăⁿ núu ní cudéèⁿ-í núŭ-yu te ní xáhaⁿ ndăá-í xíí-yu sá vă ndúú tăhŭ-yu cundecu váha-yu núú ndécù-í.

Duha ní cachí Yă Ndiöxí cächí Espíritú-gá.

12 Te nchòhó ñáyi-u ndècu ndìhi-í ichi Xítohó Jesucrìstú, càháⁿ-í dóho-ndo sã ïo cada cuendá-ndo vă cání cuèhé iní-ndo te ngóo-ndo vă quindáá-gá iní-ndo Yă Ndiöxí te dañá-ndo ìchi-gá, te diu-gá cúú-gă Yaa ndécú nchàa nduu nchaa quíú. **13** Te ìⁿ nduu ìⁿ nduu ío chí cuăha tnàha tnúhu ndee ìní cundecu-ndo ñini ndecu-ndo ñuyíú-a cuendá sá vă xínu iní-ndo càda-ndo nándi sá cuèhé sá dúhá, te ducaⁿ te vă cúú sàá iní-ndo núú Yă Ndiöxí. **14** Te vă dáñá ndèé-ó càni ndáá iní-ó nàcuáa cada ñaha Yă Ndiöxí xii-o, te dàtná-ni ní sani iní-ó ndèé cútnàhá ní tuha-o ìchi Yá Ndiöxí, te diu-ni ducaⁿ càni iní-ó ndèé ná sàá nduu vă cúndècu-gá-ó ñùyíú-a, te núu ducaⁿ na càda-o te cùu ìⁿnuu-o ndìhi Xítohó Jesucrìstú.

15 Te duha càháⁿ-xi ìⁿ xichi núú tùtú Yă Ndiöxí:

Te núu nchòhó ndèdóho-ndo nàcuáa càháⁿ Yă Ndiöxí vitna, te vă cúndùu sáá iní-ndo dàtná ní xínduu sàá iní cue ñáyi-u ní dáquée tŭhú tnŭhu-gá ndée sanaha.

Duha cächí-xi núú tùtú-gá. **16** Te cue ñáyi-u ducaⁿ ñí xínduu sàá iní-xi cùú-yu ñáyi-u ní ndeñuhu ndíi Moisés nacióⁿ Ègiptú, te ñáyi-u-áⁿ ñí xíndedóho-yu tnúhu ní cáháⁿ Yă Ndiöxí te ní quide sàá iní-yu ní dáquée tŭhŭ-yu tnúhu-gá. **17** Te ndi ùdico cuíá ñí xúhuⁿ-yu ichi ío ní cùdéeⁿ Yă Ndiöxí núŭ-yu cuendá sá ñí quidé-yu nándi nchaa sá cuèhé sá dúhá, te ñáyi-u-áⁿ ñí xíhí-yu xití yucu. **18** Te nchaa ñáyi-u-áⁿ ñà túú ní cuíní-yu tníŭ-yu tnúhu ní cáháⁿ Yă Ndiöxí núu xíăⁿ ní cáháⁿ ndáá-gá sá vă ndúú tăhŭ-yu cundécú-yu núú ïo váha càa ndecu-gá. **19** Te xíăⁿ núu nchoo cùtnuní iní-ó sã nchàa ñáyi-u-áⁿ ñà túú ní ndùu táhŭ-yu cundecu váha-yu núú ndécú-gă, chi ñá túú ní sàndáá iní-yu tnúhu ní cáháⁿ-gá.

4 **1** Te vitna ndècu ndìhi-gá-ó tnŭhu Yá Ndiöxí tnúhu sá dánèhé ñáhá xii-o sá cúú cùndecu váha-o núú ndécú-gă, te tàú-xi quiyùhú iní-ó chi na cuáháⁿ te vă ndúú tăhŭ-ó cùndecu váha-o núú ndécú-gă. **2** Te tnàhá nchoo ñí ngúndecu ndìhi-o tnŭhu sá càháⁿ nàcuáa naníhí tãhŭ-ó dàtná ní xíndecu ndìhi cue ñáyi-u ndée sanaha, dico ñáyi-u-áⁿ chi ñá túú vèdana ni nàndíhi-xi cuèi ní xíndedóho-yu tnúhu-áⁿ chi ñá túú ní sàndáá iní ñáhă-yu xii-gá. **3** Dico nchoo cùu-o ñáyi-u ní sàndáá iní tnúhu Yá Ndiöxí, núu xíăⁿ

nduu táhú-ó cùndecu váha-o núú ndécú-gă, te ní quee ndáá-xi nàcuáa cãháⁿ-gá núú tütú-gá núú cãchí-xi:

Yúhú ní cudéèⁿ-í núú-yu, te ní cãháⁿ ndáá-í sá vă ndúú tãhũ-yu cundecu váha-yu núú ndécù-í.

Duha ní cachí-gá. Te cuu nduu táhũ-yu cundecu váha-yu núú ndécú Yă Ndiöxí ní cùu, chi sa ní xínu cava nchaa chiuⁿ ní quide-gá sá nĩ cadúha-gá ñuyú. ⁴Te núú tütú Yă Ndiöxí cãháⁿ-xi nàcuáa ní quide-gá nduu úsá, te duha cãchí-xi:

Yá Ndiöxí ní quide chiuⁿ-gá íñú nduu ní quide-gá nchaa chiuⁿ-gá te ní ndetatú-gá nduu úsá.

Duha cãchí-xi núú tütú-gá. ⁵Te cãchí tucu-xi núú tütú Yă Ndiöxí nàcuáa ní cãháⁿ-gá cuendá cue ñáyiu ndéé sanaha, te duha ní cachí-gá:

Cue ñáyiu-a vá ndúú tãhũ-yu cundecu váha-yu núú ndécù-í ndétátú-í.

Duha ní cachí-gá. ⁶Te ñáyiu ní xíndedóho tnúhu sá cãháⁿ nàcuáa naníhí tãhú-ó ndéé sanaha, ñá túú ní ndùu táhũ-yu cundecu váha-yu núú ndécú Yă Ndiöxí ndétátú-gá, te ducaⁿ chi ñá túú ní sãndáá iní ñáhã-yu xii-gá, dico ió-gá ñáyiu nduu táhú cundecu váha núú ndécú-gă ndétátú-gá. ⁷Te ní xica cuéhé nduu sá dúcáⁿ ñà túú ní sãndáá iní ñáhã ñáyiu-áⁿ xii-gá, te dãtnùní ní cãháⁿ ndíi Dãvíi yuhu-gá nàcuáa cada-gá vitna, te ñiu-ni nàcuáa sa yòdo tnuní ñiu-ni ducaⁿ chido tnuní tucu-í nàcuáa ní cãháⁿ ndíi yuhu-gá, te duha ní cachí-gá:

Te núú nchòhó ndèdóho-ndo tnũhu cãháⁿ-í te vá cádá sàá iní-ndó.

Duha ní cachí-gá. ⁸Te ndíi Jòsué ní sanu ichi ndíi ñáyiu núú quíhíⁿ-yu cundecu váha-yu, dico ñá díú cuendá xíãⁿ ní cãháⁿ Yă Ndiöxí, chi cuendá nàcuáa cada-gá vitna ní cãháⁿ-gá. ⁹Núu xíãⁿ sáá nduu ndùu táhú nchaa ñáyiu cùu cuendá Yă Ndiöxí ngúndecu váha-yu núú ndécú-gă ndétátú-gá. ¹⁰Te nchaa ñáyiu ducaⁿ na ndùu táhú cundecu váha núú ndécú Yă Ndiöxí ndétátú-gá, te tnãhá-yu ndetatú-yu cuendá nchaa sá văha ní quidé-yu dàtná ndétátú méé-gă. ¹¹Te xini ñuhu-xi sá nchóó ño nducu ndèe-o nducu-o nàcuáa cada-o cuendá nduu táhú-ó ngúndecu váha-o núú ndécú Yă Ndiöxí ndétátú-gá, chi na cuáhãⁿ dava-ndo càda-ndo datná ní quide cue ñáyiu ñá túú ní sãndáá iní ñáhã xii-gá, te vá ndúú tãhũ-ndó cùndecu váha-ndo núú ndécú-gă te núu ducaⁿ na càda-ndo.

¹²Te tnúhu Yá Ndiöxí cúu-xí dàtná ñiⁿ sá nchító-ó chi quide-xi nãndi sá quidé-xí, te cùu-xi datná ñiⁿ sá dĕéⁿ víhí-gă dàcúxí ñiⁿ yuchí sá ndéé úú xio núú-xi. Te ducaⁿ sãtnahã-xi cùu tnúhu-gá chi quée-xi iní-ó, te dãndixi túu-xi nchaandí túhú sá sání iní-ó te núu quide váha-o àdi ñá túú quide váha-o ndècu-o. ¹³Te ni ñiⁿ sá nĩ cadúha Yá Ndiöxí vá cání iní-ó sã

ndácú-xí nguïvãha-xi núú-gã, chi nchaandi túhú sá sání ìní-ó ndècu túu-xi núú-gã, te ñiu núú Yàá-áⁿ na càni cuendá-ó nchàa sá quidé-ó.

Xítóhó Jesucrìstú cúú-gã Dútú ïo cùnuu

14Te Xítóhó Jesucrìstú cúú-gã Dútú ïo cùnuu ndecu ndihi-o, te ñiu-gã cúú-gã Déhe Dútú Ndiöxí, te Yaa-áⁿ cuãndaa-gá andiu ñi nucúndecu-gá núú Yã Ndiöxí, núu xiãⁿ tàú-xi sá cáncñicúⁿ nihnu-ni-o quëndáá ìní-ó-gã.

15Te mee Yaa-áⁿ ïo cùnuu-gã cúú-gã dútú-ó ndècu ndihi-o, te ío na cùndahú ìní ñáhá-gã xii-o cuendá sá ñã ñihí ndéé-ó cùndecu-o. Te ducaⁿ càda-gã chi ní yáha-gã dàtná yãha mee-o, chi nchaa sá ñi yáha-gã-áⁿ ñi cuu-xi sá cáda-gã nándi nchaa sá cuèhé sá dúhá ní cùu dico ni ñiⁿ ñá túú ní quide-gã. 16Núu xiãⁿ tàú-ó sã nchóó ñi yuhu ni ìní-ó cãháⁿ ndihi-o Yã Ndiöxí Yaa ío cùndahú ìní ñáhá xii-o chindee ñaha-gã, te ducaⁿ càda-o te cundahú ìní ñáhá-gã chindee ñaha-gã xii-o ndèda-ni càa oré xíní ñuhu-o-gã.

5 1Te nchaa cue dútú cùnùu núú ñáyiu isràél ñiu-ni ñáyiu cùu-güedé, te ducaⁿ ñi ngúndecu-güedé cuendá cada-güedé chiúⁿ sá cúú-xí Yã Ndiöxí cuendá-yu, chi ñiu cue téa-áⁿ ñi xóo nacani cuendá-güedé núú-gã quiti ní xóo cahni-güedé ní xóo nduu táhú-gã, te ducaⁿ ñi xóo cada-güedé cuendá sá cáda càhnu ìní Yã Ndiöxí cuéchi-yu, te ducaⁿ ñi xóo nacani cuendá tucu-güedé núú-gã nchaa dava-gã sá ñi xóo ñihí-güedé ní xóo nduu táhú-gã. 2Te nchaa cue dútú-áⁿ ñi xóo cundee ìní-güedé nchaa sá ñi xóo cada nchaa ñáyiu ñá túú ní quide ndáá ñáyiu ñá túú cùnùnì ìní-xi, te ducaⁿ ñi xóo cada cue dútú-áⁿ chi tñahá-güedé ñá túú ní xóo ñihí ndéé-güedé cundecu-güedé cuendá nchaa sá ñi xóo yáha-güedé. 3Te sá cuendá sá dúcáⁿ ñá túú ní xóo ñihí ndéé-güedé ñuu xiãⁿ dai ní xini ñuhu-xi sá tñahá-güedé cuáha-güedé Yã Ndiöxí sá ndúú táhú-gã cuendá méé-güedé dàtná quidé-güedé cuendá ñáyiu.

4Te ni ñiⁿ téa vá ndácú-dé cuu-dé dútú cùnùu cuendá-ni sá càchí ìní méé-dé te núu ñá díú mèe Yá Ndiöxí ducaⁿ cuìní-gã sá cúú-dé dútú cùnùu datná ní quide-gã ndíi Àrón. 5Te cuèi Xítóhó Jesucrìstú chi ñá díú mèe-gã ní quide-gã méé-gã ñiⁿ dútú cùnùu nacuaa cada ñinu-gã méé-gã, chi mee Tãtã-gã Dútú Ndiöxí ducaⁿ ñi cachí-gã sá cúú-gã Dútú cùnùu, te ducaⁿ chi Yá Ndiöxí ní xáhaⁿ-gã:

Yòhó cúú-n Dèhe-í,

te cuìní-í sá dúhá-ní cùndecu-n núú ndécù-í.

Duha ní xáhaⁿ-gã xii Xítóhó Jesucrìstú. 6Te núú tütú Yã Ndiöxí yódó tñunì nàcuáa ní xáhaⁿ tucu-gã xii Xítóhó Jesucrìstú, te duha ní xáhaⁿ-gã:

Yòhó cúú-n dütú cundecu ni caa ni quíhíⁿ,

te cùu-n datná ní cuu ndíi Melquisèdec.

Duha ní xáhaⁿ-gă xii Xítóhó Jesucrístú. ⁷Te cútnàhá ní xíndecu Xítóhó Jesucrístú ñuyíú-a te níhi ní xóo cáháⁿ ndihi-gá Yă Ndiöxí te ní xóo cáháⁿ ndàhú-gá núú-gă, te ní xóo ndáhyú-gá òré ducaⁿ ñí xóo cáháⁿ ndihi-gá Yă Ndiöxí, te ducaⁿ ñí quide-gá chi nàha-gá sá Yă Ndiöxí cúú-gă Yaá ndacu dàcácu nihnu ñaha xì-gá cuèndá sá vă cùú dúcáⁿ-gă. Te Yá Ndiöxí ní xíndedóho-gá nchaa tnúhu ní cáháⁿ Xítóhó Jesucrístú cuèndá sá ñí quide-gá nchaa nàcuáa ní xáhaⁿ Yă Ndiöxí cada-gá. ⁸Te sá cuèndá nchaa sá ñí ndoho Xítóhó Jesucrístú xíăⁿ ní cutnùnì iní-gá cada-gá nchaa dava-gá sá vâha nàcuáa cuìnì méé Yă Ndiöxí cada-gá. Te ducaⁿ ñí cuu cuèi cùu-gá Déhe Yá Ndiöxí. ⁹Te sá dúcáⁿ ñí quide-gá nchaa nàcuáa cuìnì méé Yă Ndiöxí, xíăⁿ ñúu vitna cùu-gá Yaá dácăcu nihnu nchaa ñáyiu sàndáá iní ñáhá xì-gá núú ùhú núú ndàhú. ¹⁰Te mee Yă Ndiöxí ní cachí-gá sá Xítóhó Jesucrístú cúú-gă dútú cùnùu datná ní cunuu ndíi Melquisèdec cútnàhá ní cuu ndíi dútú ñuyíú-a.

Cuèndá ñáyiu cuìnì dañà ñihnu ichi Yá Ndiöxí

¹¹Te vâi-gá tnúhu ndècu cáháⁿ-í nàcuáa ndùu cuèndá Xítóhó Jesucrístú, ndihi ndíi Melquisèdec, te dícó-ni sá nchòhó ío cuèè tècú tnùnì-ndó, te yúhú ío úhú ñihí-í nàcuáa cáháⁿ-í nàcuáa tecú tnùnì-ndó.

¹²Te nchòhó sa ní cuu cuéhé nduu ndècu-ndo ichi Xítóhó Jesucrístú, te tàú-ndó dānehé-ndó cuè ñáyiu ndècu ichi-gá tnúhu-gá ñúu dícó sá cúú, dico xìni ñuhu-ni-xi sá cùndècu ñáyiu danèhé ñáhá tnúhu-gá xii-ndo, tnúhu sá ñí dācuáhá-ndó ndèé dīhna sá ñà túú ùhú tecú tnùnì-ndó. Te sá dúcáⁿ quide-ndo núu xíăⁿ cúú-ndó dàtná cue landú vitna sàdi camá, landú vátá cúú-gă caxi dítá. ¹³Chi nchaa ñáyiu cùu datná landú vitna sàdi, ñáyiu-áⁿ cúú nèñuú-yu ñà túú cùtnunì iní-yu nàcuáa càháⁿ tnúhu sá càháⁿ nàcuáa cada ndáá-yu cundecú-yu. ¹⁴Te nchaa sá vátá cúú-gă caxi cue landú yíquíⁿ xíăⁿ cúú-xí cuèndá cue ñáyiu sacuéhé, te xíăⁿ cúú-xí dàtná tnúhu sá dācuàha ñáyiu sa ní níhí ndèé ndècu ichi-gá, ñáyiu sa ní cutnùnì vâha iní-xi nāndi cùu nchaa sá cuéhé sá dúhá, ndihi nāndi cùu nchaa sá vâha.

6 ¹Te xíăⁿ ñúu vitna xìni ñuhu-xi dacuaha-o dava-gá tnúhu Yá Ndiöxí cuèndá ducaⁿ te cuu-o ñáyiu tècú tnùnì nchaa tnúhu-gá. Te xìni ñuhu-xi sá ncháá tnúhu Xítóhó Jesucrístú sá ñí dācuáhá-ó ndèé dīhna vā dācuàha-gá-ó dàtná ní dācuáhá-ó chi sa tècú tnùnì-ó. Te ñà túú-gă xìni ñuhu-xi dacuaha-o datná ní dācuáhá-ó ndèé dīhna nàcuáa cada-o ndixi cuéchi iní-ó cuèndá nchaa sá cuéhé sá dúhá quide-o, sá tá dācuíta nihnu ñaha xì-o cuáháⁿ ní cùu. Te ducaⁿ vā dācuàha-gá tucu-o dàtná ní dācuáhá-ó ndèé dīhna nàcuáa cada-o quèndáá iní-ó Yă Ndiöxí, ²ndihi cuèndá nàcuáa ní dācuáhá-ó nàcuáa cuandute-o, ndihi cuèndá nàcuáa

cada-o càcáⁿ ndodo-o ndàha-o díquí ñáyiú ní sándáá iní ñáhá xii-gá. Te ducaⁿ ñà túú-gă xíní ñùhu tucu-xi dacuaha-o datná ní dácúáhá-ó ndéé díhna cuendá nàcuáa ndoto cue ñáyiú ní xíhí, ndihi cuendá nàcuáa ní dácúáhá-ó sã Yă Ndiöxí daquihíⁿ-gá ñáyiú núú ùhú núú ndàhú ni caa ni quíhíⁿ. ³Te núú Yá Ndiöxí ná càchí-gá, te cuita dacuàha-gá-ó nchàa dava-gá tnúhu sá cúmăní quíhíⁿ.

⁴Te cue ñáyiú sa tècú tnùní tnúhu Yá Ndiöxí, ñáyiú sa xíní nchaa nàcuáa ndùu nchaa sá vâha quide ñaha Yá Ndiöxí xii-o ndìhí-yu, ñáyiú sa chindee ñaha Espíritú Yă Ndiöxí, ⁵ñáyiú sa cùtnuní iní-xi sá ïo váha tnúhu Yá Ndiöxí, ñáyiú sa xíní nàcuáa ta quide Yá Ndiöxí véxi nchaa sá vă yôo tnàhí ndàcu cada, ⁶te núú ñáyiú-áⁿ ná ngüita tucú-yu daquèe tíhú duúⁿ-yu tnúhu Yá Ndiöxí, te vá ndácú-gă-ó nà canu ichi-ó-yu nàcuáa ndixi cuéchi iní-yu te núú ducaⁿ na càdá-yu, te sá dúcáⁿ ná càdá-yu te tnàhá-yu cùú-yu dàtná cue téé ní sahani ñaha xii Xítóhó Jesucristú Déhe Yá Ndiöxí núú cùrúxí. Te sá dúcáⁿ ná càdá-yu te ngóo dava-gá ñáyiú cáháⁿ cuèhé-yu cuendá Xítóhó Jesucristú. ⁷Te nchaa ñáyiú cùú-yu dàtná ñuhu, chi ñuhu-áⁿ ndi tnahá òré cúúⁿ dăú te xíhi-xi ndute, te dava ñuhu váha cùu sá xítú ñáyiú, te sá cúú núú ñuhu-áⁿ ïo nàndíhi-xi, te mee Yă Ndiöxí quidé-gă cúú sã vâha núú ñúhú-ăⁿ. ⁸Dico núú da ñnu na ndàa núú ñuhu-áⁿ te ñá túú vèdana nàndíhi-xi te núú ducaⁿ, te Yá Ndiöxí vá cúú vâha iní-gá cuendá ñuhu-áⁿ sã dúcáⁿ dà ñnu ndaa núú-xi, te ñnu-áⁿ ndihi-xi cáyú. Te ducaⁿ sãtnahá-xi cùu ñáyiú dàquee tíhú tnúhu Yá Ndiöxí chi ñá túú cùu váha iní-gá núú-yu.

Níhí-ó sã ndétú-ó ndùu táhú-ó

⁹Te cuèi duha càháⁿ-í dico nchòhó cue ñáyiú ïo cùu iní-í, chi cùtnuní ndáá iní-í sá vă càdá-ndó dàtná xiquide dava-gá ñáyiú, te mee-ni sã vâha cuu xii-ndo chi cùu-ndo ñáyiú sa ní naníhí tàhú. ¹⁰Te ducaⁿ chi Yá Ndiöxí cúú-gă Yaá ïo váha quide ndáá, te vá dáná ndòdo iní-gá nchaa sá vâha quide-ndo, te ni vă dáná ndòdo iní-gá nàcuáa quide-ndo cuu iní-ndó-gă, te sá dúcáⁿ quide-ndo cuu iní-ndó-gă xíăⁿ chindèe-ndo cue ñáyiú ndècu ndihi-ndo ichi Xítóhó Jesucristú, te ducaⁿ-ni ta quide-ndo véxi ndéé vitna. ¹¹Te cuiní-í sá ïiⁿ ïiⁿ-ndo nducu ndee-ndo cada-ndo nacuáa cuiní Yă Ndiöxí dàtná tá quide-ndo véxi, te diu-ni ducaⁿ càda-ndo ndéé ná sàá nduu ndùu táhú-ndó cùndecu-ndo ndihi-gá núú ndécú-gă, te ducaⁿ te níhí-ndó nchàandi túhú sá ndétú-ndó ndùu táhú-ndó cùndecu ndihi-ndo ni caa ni quíhíⁿ. ¹²Te yúhú cuiní-í sá nchòhó vá tühío-ndo càda-ndo nchaa nacuáa cuiní Yă Ndiöxí, te cada-ndo dàtná quidé ñáyiú sàndáá iní tnúhu-gá, ñáyiú càhnu iní-xi. Te sá dúcáⁿ quidé-yu xíăⁿ nihí-yu nchaa sá ñí cachí Yă Ndiöxí nduu táhú-yu.

13Te cútnàhá ní xáhaⁿ Yă Ndiöxí xii ndíi Àbrahám nàcuáa cada-gá, te ní cacunehe-gá méé-gă nàcuáa cutnùnì iní ndíi sá ndàá cada-gá nàcuáa ní xáhaⁿ-gă xii ndíi, te vá yõ ìⁿ ni càcunehe-gá cuèndá sá quìndáá iní ndíi tnúhu ní cáháⁿ-gá. Te ducaⁿ nǐ quide-gá chi ìⁿdìi díi-ni mee-gă ío cùnuu-gá. 14Te duha ní xáhaⁿ-gă xii ndíi Àbrahám: “Yòhó té Àbrahám na càchí tnúhu ndáá-í xii-n sǎ ìo chindee ñàha-í xii-n, te cáyá cuéhé víhí ñàni tnáhá-n”, duha ní xáhaⁿ-gă xii ndíi. 15Te ndíi Àbrahám ío ní quide ndee ìní ndíi ní xíndetu ndíi, te ducaⁿ te Yá Ndiöxí ní quide-gá nàcuáa ní xáhaⁿ-gă cada-gá sá cúú-xí ndíi. 16Te núu ìⁿ ñáyiu càháⁿ ìⁿ tnúhu ndáá cuítì te càcu nehé-yu Yá Ndiöxí cuèndá quíndáá iní tnàha ñáyíú-yu tnúhu càháⁿ-yu, te òré ducaⁿ na càháⁿ-yu te ñá túú-gă sá dácàá ñáyiu càháⁿ ndihí-yu cuèndú. 17Te ducaⁿ nǐ quide Yá Ndiöxí ní cáháⁿ ndáá-gá sá cádá-gă nàcuáa ní cachí-gá, te ducaⁿ nǐ cáháⁿ-gá cuèndá nchaa ñáyiu ní cachí-gá nduu táhú sǎ cádá-gă nàcuáa cutnùnì iní-yu sá quídé-gă ìⁿ sá càháⁿ-gá, te ni ñà túú nàdáma-gá ìⁿ sá càháⁿ-gá. 18Te nchoo nǐ natuha-o Yă Ndiöxí cuèndá dàcácu nihnu ñaha-gă xii-o nǔú ùhú núú ndàhú, te ní níhí-ó tnǔhu ndee ìní ndécú ndìhi-o cuendá sá vǎ dǎná ndèé-ó cùndetu-o sáá nduu ndùu táhú-ó cùndecu-o ndìhi-gá. Te ducaⁿ nǐ níhí-ó tnǔhu ndee ìní chi Yá Ndiöxí ní cáháⁿ ndáá-gá sá cádá-gă nàcuáa ní cachí-gá, te ñá túú dándahú ñáhá-gă, te ni ñà túú nàdáma-gá ìⁿ sá nǐ cachí-gá cada-gá. 19Te tnúhu ndee ìní ndécú ndìhi-o xǎⁿ quídé-xí cùtnunì ndáá iní-ó sǎ ndúú táhú-ó cùndecu-o ndìhi Yá Ndiöxí núú ndécú-gă, te ducaⁿ cùtnunì ndáá ndisa iní-ó sǎ cuèndá Xítohó Jesucrìstú Yaá ndécú nǔú Yă Ndiöxí. 20Te ducaⁿ nǐ nucúndecu Xítohó Jesucrìstú núú Yă Ndiöxí cuèndá ducaⁿ cànchicúⁿ nihnu-o càda-o, te ducaⁿ nǐ nucúndecu-gá núú Yă Ndiöxí chi cùu-gá dútú cúnùu datná ní cunuu ndíi Melquisèdec ñuyíú-a, te ducaⁿ-ni cùu-gá dútú cúnùu ni caa ni quíhíⁿ.

Xítohó Jesucrìstú cúú-gă dútú dàtná ní cuu ndíi Melquisèdec

7 1Te ndíi Melquisèdec ní xíndaha ndíi cue ñáyiu ñúú Sàlém, te ní cuu ndíi dútú nǐ xinu cuechi ndíi núú Dútú Ndiöxí Yaá ío cùnuu. Te ndíi Melquisèdec-áⁿ nǐ xícáⁿ táhú ndíi núú Yă Ndiöxí cuèndá ndíi Àbrahám cútnàhá ní sáháⁿ ndíi Àbrahám-áⁿ nǐ nàá ndíi ndìhi cue dava-gá cue téé yìndaha ñáyiu. Te cue téé-áⁿ ñà túú ní ndàcu-güedé nàá-güedé ndìhi ndíi Àbrahám-áⁿ chi ní xíta-güedé. 2Te nchaa sá nǐ níhí ndíi Àbrahám-áⁿ nǔú nǐ nàá ndíi, te ní quide ndíi úxí xichi te ìⁿ xichi núú ùxí-áⁿ nǐ sǎñaha ndíi xii ndíi Melquisèdec. Te òú ndíi Melquisèdec-áⁿ quée-xí: Téé ío váha quide ndáá yíndaha ñaha xii ñáyiu, duha quèe-xi. Te ní xóo danàni ñahá-yu xii ndíi Téé yìndaha ñúú Sàlém, duha ní xóo danàni ñahá-yu. Te tnúhu Sàlém-áⁿ quée-xí: Ñúú ndécú nàhi, duha quèe-xi tnúhu-áⁿ. Núú xǎⁿ quée

tùcu-xi nacuaá nàni ndíi Tée yìndaha ñuú ndécú nàhi, duha quèe tucu-xi ñuú ndíi. ³Te ñá túú tnùhu núu yoo cùu tátá ndíi ndíhi náná ndíi, te ni ñà túú tnùhu núu yoo cùu xíi ndíi ndíhi xítná ndíi, te ni ñà túú tnùhu núu nándi cùu ñáyiú ní cuu ñaní tnáhá ndíi ní xíndecu ndéé sanaha-gă, te ni ñà túú tnùhu núu ná ama ní cacu ndíi, te ni ñà túú tnùhu núu ná ama ní xíhí ndíi. Te ndíi-áⁿ ducaⁿ-ni ñi cuu ndíi dútú ñi xíndecu ndíi, te ducaⁿ sãtnahá-xi cùu Xítohó Jesucristú déhe Yá Ndiöxí chi cuu-gá dútú ni caa ni quíhíⁿ.

⁴Te vitna chí cuăha váha cuendá sá ndíi Melquisèdec ní cuu ndíi ñiⁿ tée ío ní cuu càhnu ní xíndecu ñuyíú-a, chi ndíi Àbrahám tée ní cuu ñaní tnáhá-ó ñi xíndecu ndéé sanaha ñi quide ndíi úxí xichi nchaa sá ñi níhí ndíi núu ñi nàá ndíi. Te ñiⁿ xichi núu ùxí-áⁿ ñi sãñaha ndíi xii ndíi Melquisèdec. ⁵Te ndíi Moisés ní chídó tnùní ndíi nàcuáa cada nchaa dútú, cue tée ní cuu ñaní tnáhá ndíi Lèví sá cuè tée-áⁿ queheⁿ-güedé ñiⁿ xichi núu ùxí xichi sá ñihí cue ñáyiú isràél ñáyiú cùu ñaní tnáhá-güedé cuu cuendá-güedé. Te ducaⁿ quide-güedé cuèi ñaní tnáhá-güedé ndíhí-yu ní cuu ndíi Àbrahám. ⁶Te cuèi ñá díú ñaní tnáhá ndíi Melquisèdec cúu ndíi Àbrahám dico ní queheⁿ ndíi Melquisèdec-áⁿ ñiⁿ xichi núu ùxí xichi nchaa sá ñi níhí ndíi Àbrahám. Te ndíi Melquisèdec-áⁿ ñi xícáⁿ táhú ndíi núu Yá Ndiöxí cuendá ndíi Àbrahám. Te ñuú-ndíi Àbrahám-áⁿ ñi xáhaⁿ Yá Ndiöxí xii ndíi sá cáda váha ñaha-gă xii ndíi. ⁷Te sa cùtnuní iní-ó sã ñuú ñiⁿ tée na càcáⁿ táhú-dě núu Yá Ndiöxí cuendá ñiⁿ ñáyiú, te tée-áⁿ cúnùu-gá-dé. ⁸Te cue dútú ñáyiú isràél quèhéⁿ-güedé ñiⁿ xichi núu ùxí xichi nchaa sá ñihí-yu cùu cuendá-güedé, te cue tée-áⁿ cuú-güedé. Te núu tütú Yá Ndiöxí càchí-xi sá ndíi Melquisèdec ndécú-ní ndíi, te ducaⁿ càháⁿ-xi chi ñá túú tnùhu sá ñi xíhí ndíi. ⁹⁻¹⁰Te sá dúcáⁿ ñi sãñaha ndíi Àbrahám sá ñi nduu táhú ndíi Melquisèdec, te xíáⁿ cada iní-ó sã sà ndecu ndíhi ndíi Àbrahám cue ñaní tnáhá ndíi Lèví cue tée cùu dútú, cue tée quèheⁿ ñiⁿ xichi núu ùxí xichi nchaa sá ñihí ñáyiú isràél cuèi vátá cácu-gă-güedé. Te cada iní-ó sã tnáhá-güedé ní sáha-güedé ndíi Melquisèdec ñiⁿ xichi núu ùxí xichi nchaa sá ñi níhí ndíi Àbrahám núu ñi nàá ndíi. Te ducaⁿ càda iní-ó chi cue tée-áⁿ cúu-güedé ñaní tnáhá ndíi Àbrahám cuèi vátá cácu-gă-güedé dàvá-áⁿ.

¹¹Te sá cuendá cue dútú cue tée cùu ñaní tnáhá ndíi Lèví ní ngúndecu ndíhi cue ñáyiú isràél tnùhu sá sánú ñichi ñaha xíi-yu nàcuáa cáda-yu cundecú-yu. Te ñaní tnáhá ndíi Àrón cúu cuè dútú-áⁿ. Te núu dicó cue dútú-áⁿ ní ndàcu-güedé cada-güedé nàcuáa cudù ñáyiú isràél núu Yá Ndiöxí, te ñá túú-gă xíní ñùhu-xi ngúndecu ñngá dútú dàtná ndíi Melquisèdec ní cùu. Te dútú-áⁿ ñà túú ní cùu-dé dàtná ní cuu cue ñaní tnáhá ndíi Àrón. ¹²Te núu cuè dútú cue tée cùu ñaní tnáhá ndíi Lèví-áⁿ ñi ngúndecu ñngá dútú. Te sá dúcáⁿ ñi ngúndecu ñngá dútú xíáⁿ dacuitíi ñi

xini ñuhu-xi sá dăma năcuăa ndùu tnúhu sá sánú ìchi ñaha xií-yu năcuăa cadă-yu cundecú-yu. **13-14**Te diu-ni cuendá dútú-ăⁿ sa nihí-ó tnúhu, te dútú-ăⁿ cúu Xítóhó Jesucrístú, te ñá díú ñanı tnáhá ndii Àrón cúú-gă chi ñanı tnáhá ndii Jùdá cúú-gă. Te ncha-a-o tà xiní ndáá-ó să ñanı tnáhá ndii Jùdá cúú-gă, te ndii Moisés ñá túú tnàhí ná ní cächí ndii cuendá cue ñanı tnáhá ndii Jùdá sá cúú-güedě dútú, chi ni ìⁿ-güedě ñá túú ní cùu-güedě dútú ní cùu.

15Te vitna cùtnuní ndáá iní-ó năcuăa ní cuu, chi Xítóhó Jesucrístú cúú-gă ingá dútú dàtná ní cuu ndii Melquisèdec. **16**Te ñá díú cuendá tnúhu sá sánú ìchi ñaha xii ñáyi-u năcuăa cadă-yu cundecú-yu ducaⁿ ni cùu-gă dútú, chi ní cuu-gă dútú cuendá sá cúú-gă Yaá cundecu ni caa ni quíhíⁿ chi vá íⁿ ndùu te ndihi nihnu-gă. **17**Te duha ní xáhaⁿ Yă Ndiöxí xii-gă:

Yòhó cúú-n dütú dàtná ní cuu ndii Melquisèdec,
te cundecu-n nchàa nduu ncha-a quíú.

Duha ní xáhaⁿ Yă Ndiöxí xii-gă. **18**Te xíăⁿ nùu ncha-a tnúhu ndéé díhna, tnúhu sá ñí xindecu ndihi cue dútú ñà túú-gă cùnùu-xi vitna chi ñá túú-gă xiní ñuhu-xi te ni ñà túú ñă chindèe ñaha-xi. **19**Te diu-ni tnúhu-áⁿ cúú-xí tnúhu sá ñí chídó tnùní ndii Moisés canu ichi ñaha xii ñáyi-u năcuăa cadă-yu cundecú-yu. Te tnúhu-áⁿ ñà túú vèdana ni quide-xi năcuăa chindee-xi ñáyi-u cudíú-yu núú Yă Ndiöxí. Dico vitna ní ngúndecu ndihi-o tnúhu ndee ìní sá ïo-gă váha dăcúúxí tnúhu ndéé díhna, chi ndècu ndihi-o Xítóhó Jesucrístú Yaá cúú dütú-ó. Te Yaá-áⁿ quidé-gă tnàhá tnúhu-o ndihi Yă Ndiöxí vitna.

20Te Yă Ndiöxí ní cáháⁿ ndáá cuiti-gă sá Xítóhó Jesucrístú cuu-gă dútú. **21**Dico ñá túú dùcaⁿ ní cáháⁿ-gă cuendá cue ñanı tnáhá ndii Lèví cue téé ní cuu dútú, cuèi mei òré ní chisaha-güedě ní cuu-güedě dútú. Te cùtnàhá ní chisaha Xítóhó Jesucrístú cúú-gă dútú, te Yă Ndiöxí ní xáhaⁿ ndáá cuiti-gă xii-gă, te duha ní xáhaⁿ-gă:

Yúhú Dútú Ndiöxí càháⁿ ndáá cuiti-í te vá dāmà-í tnúhu càháⁿ-í:
“Yòhó cúú-n dütú dàtná ndii Melquisèdec,
te cundecu-n ñè caa ni quíhíⁿ.”

Duha ní xáhaⁿ Yă Ndiöxí xii Xítóhó Jesucrístú. **22**Te Xítóhó Jesucrístú quidé-gă năcuăa cutnùní ndáá iní-ó să Yă Ndiöxí cada-gă ingá núú să váha sá cúú-xí-ó dàtná ní cachí-gă, te xíăⁿ cúú-xí să ïo-gă váha dăcúúxí tnúhu ní cáháⁿ-gă ndéé díhna. **23**Te ío cuéhé cue ñanı tnáhá ndii Lèví ní cuu-güedě dútú, te ducaⁿ cuendá sá ñà túú ní cùdíi-güedě cundecu-güedě chi ní ndihi-güedě ní xíhí. **24**Dico Xítóhó Jesucrístú chi vá cùú-gă, chi cundecu-gă ni caa ni quíhíⁿ nùu xíăⁿ diu-ni-gă cuu-gă dútú, te vá yòo ìⁿ-gă cuu dútú cada núú-gă. **25**Te núu xíăⁿ Xítóhó Jesucrístú dăcăcu nihnu ñaha-gă xii nchoo ñáyi-u núú ùhú núú ndàhú, nchoo ñáyi-u sàndáá iní ñáhá xii-gă, te

diu-ni nchoo cùu-o ñáyiú tnàhá tnúhu ndíhi Yá Ndiöxí, te vá ííⁿ ndùu-gá te cuíta nihnu-o. Te ducaⁿ chi Xítohó Jesucrìstú ñá túú xòcuíñí-gá núú Yá Ndiöxí càháⁿ ndàhú-gá cuèndá-ó.

26Te Xítohó Jesucrìstú cúu-gă Yaá cúu dütú cúnùu xini ñuhu-o cundecu ndíhi-o, te diu-gá cúu-gă Yaá chíndèe chítúu ñaha xii-o, te cùu-gá Yaá ío quide ndáá núú Yá Ndiöxí, te cùu-gá Yaá cándò canine chi ñá túú tnàhí cuéchi-gá. Te ñá túú tnàhí quide-gá dàtná quidé nchàa cue ñáyiú ndècu ichi cuehé ichi duha, te cùu-gá Yaá ní nucúndecu andíu nùú ndécú Yá Ndiöxí te yàcáⁿ táxí tnùní-gá. **27**Te ñá túú quide-gá dàtná ní quide cue dütú ní cunuú ní xíndecu, chi cue dütú-ăⁿ ííⁿ nduu ííⁿ nduu ní xóo cahni-güedé quiti ní xóo nduu táhú Yá Ndiöxí, te díhna-gá cuèndá nchaa cuéchi mee-güedé ducaⁿ ní xóo cada-güedé te dătnùní ducaⁿ ní xóo cada tucu-güedé cuèndá nchaa cuéchi ñáyiú. Dico Xítohó Jesucrìstú chi ííⁿ xito-ni ní xíhí-gá sá cúu-xí nchàa ñáyiú chi ducaⁿ ní sani iní-gá, te vá ííⁿ ndùu-gá ducaⁿ càda tucu-gá. **28**Te sá cuèndá nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés xíăⁿ ní xíndecu cue téé ní cuu dütú cúnùu, te cue téé-ăⁿ ní cuu-güedé cue téé yíca cuéchi-xi. Te sátá dúcáⁿ ní chídó tnùní ndíi Moisés nàcuáa cada ñáyiú, te ní xica cuehé víhí ndùu te dătnùní ní cáháⁿ ndáá cuíti Yá Ndiöxí sá Dêhe-gá cuu-gá dütú cúnùu. Te Yaá cúu Dêhe-gá-ăⁿ ní quide-gá nchaa nàcuáa tàú-xi cunduu, te diu-ni ducaⁿ càda-gá ni caa ni quíhíⁿ.

Xítohó Jesucrìstú cúu-gă dütú cúnùu

8 **1**Te Xítohó Jesucrìstú Yaá cúu dütú cúnùu ndecu ndíhi-o cuándaa-gá andíu, te ní ngóo-gá xio cùha Dütú Ndiöxí Yaá ío cúnùu, te tnàhá-gá cúnùu-gá. Te diu cuèndá-a cùu-xi sá ío-gá cúnùu ta cáháⁿ-ndí véxi. **2**Te núú ndécú Yá Ndiöxí cúu-xí nùú íí víhí. Te cada iní-ó sá cúu-xí ííⁿ vehe te xíăⁿ ndécú Xítohó Jesucrìstú cúu-gă dütú, te vehe-ăⁿ ní dácáa mèe Yá Ndiöxí te ñá díú cuè téé ñuyíú-a. **3**Te sá cuèndá nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés xíăⁿ ní xíndecu cue dütú cúnùu cuèndá sá cáhni-güedé quiti nduu táhú Yá Ndiöxí, te nacani cuèndá-güedé núu-gă nchaa dava-gá sá nihí-güedé nduu táhú-gă. Te xíăⁿ nùu dai ní xini ñuhu-xi sá tnàhá Xítohó Jesucrìstú cuáñaha-gă ííⁿ sá ndúú táhú Yá Ndiöxí, te táhú-ăⁿ cúu-xí mèe-gá chi ní xíhí-gá ní cuu-gá dàtná ííⁿ táhú sá cúu-xí Yá Ndiöxí. **4**Te núu ni xíndecu-ni Xítohó Jesucrìstú ñuyíú-a te vá cúu-gă dütú ní cùu, chi sa ndècu cue dütú sãñaha nchàa sá ndúú táhú Yá Ndiöxí dàtná càháⁿ nchaa tnúhu ní chídó tnùní ndíi Moisés. **5**Te nchaa sá quidé cuè dütú ñáyiú isràel nùtnahá-xi luha nchaa sá quidé Xítohó Jesucrìstú Yaá cúu dütú cúnùu ndecu andíu. Te quèe ndáá-xi nàcuáa ní xáhaⁿ Yá Ndiöxí xii ndíi Moisés cútnàhá tá cùyatni ngúíta ndíi dacàa ndíi vehe-gá, te duha ní xáhaⁿ-gă: “Ío

váha cada cuendá-n nàcuáa dacàa-n vehe-í dàtná cáá sã ní dánèhé ñáhà-í xii-n xití yucu”, duha ní xáhaⁿ-gã xii ndíi. ⁶Dico vitna chi Xítohó Jesucrístú cúú-gã dútú cúnùu, te ío-gã càhnu nduu chiuⁿ quide-gã dàcúxí cuè dútú cue ñáyiú isràél. Te ñiú Xítohó Jesucrístú cúú-gã Yaá quidé tñhá tñúhu-o ndíhi Yá Ndiöxí, te ducaⁿ chi Yá Ndiöxí ío-gã váha ndùu tñúhu ní cáháⁿ-gã xito cùu uú dàcúxí tñúhu ní cáháⁿ-gã ndéé díhna, te ducaⁿ ño váha ndùu tñúhu ní cáháⁿ-gã xito cùu uú chi ní cachí-gã sá ñngá núú sã ño-gã váha cada ñaha-gã xii-o vitna.

⁷Te núu nàcuáa ní cachí Yã Ndiöxí cada ñaha-gã xii-o ndéé díhna ni quide-xi nchaá nacuáa tàú-xi cunduu nàcuáa nduu táhú-ó cùndecu váha-o nñú-gã ñá, te ñá túú xini ñuhu-xi cáháⁿ tucu-gã sá cádá-gã ñngá núú sã vãha sá cúú-xí-ó vitna ni cuu. ⁸Te Yá Ndiöxí ñá túú ní cùu váha iní-gã núú ñáyiú isràél nñu xíãⁿ ní cáháⁿ-gã cuendá-yu, te duha ní cachí-gã:

Yúhú cúú-í Dútú Ndiöxí, te duha ndùu tñúhu na càháⁿ-í: Sáá nduu te cada-í ñngá núú sã vãha sá cúú-xí cuè ñaní tñhá ñáyiú isràél, ndíhi cue ñaní tñhá ndíi Jùdá ñiú-ni ñáyiú isràél.

⁹Te tñúhu sá càháⁿ-í-a ñá túú ñiⁿ-ni cuu-xi ndíhi tñúhu sá ñi xáhaⁿ-í xii cue ñáyiú ní cuu ñaní tñhá-yu ní xíndecu ndéé sanaha càda-í-yu,

te ñiú-ni dàvá-áⁿ ñi quide yica-í ní ndeñuhu-í-yu nacióⁿ Ègiptú, te ñá túú ní cuíni-yu tñí-yu tñúhu ní xáhaⁿ-í xii-yu cuendá ducaⁿ càda váha-í-yu,

te xíãⁿ nñu ní dáñá ñihnu-í-yu ñá túú-gã ní quide cuendá-í-yu.

¹⁰Te na sàá nduu te duha ndùu tucu ñngá núú sã vãha cada-í cue ñáyiú isràél.

Te yúhú cada-í nàcuáa cutnùní váha iní-yu nàcuáa cuíni-í cadá-yu, te ducaⁿ ñi yuhu ni iní-yu cadá-yu.

Te yúhú Yã Ndiöxí quíndaha-í-yu, te mèé-yu cuú-yu ñáyiú cùu cuendá-í.

¹¹Te dàvá-áⁿ chi ni ñáyiú cùu ndi mèé-yu,

te ni cuè dava-gã ñáyiú vá cùtnúhu tñhá-yu sá nátùha ñahá-yu xii-í,

chi dàvá-áⁿ nchaá ñáyiú cundecu ndíhi ñahá-yu xii-í, cuèi ñáyiú cùnuu te cuèi ñáyiú ñá túú cùnuu.

¹²Te dàvá-áⁿ cada càhnu iní-í nchaá sá cuèhé sá dúhá quidé-yu,

te vá íⁿ ndùu-gã ndacu iní-í nchaá sá quídè-yu.

Duha ní cachí Yã Ndiöxí cuendá ñáyiú isràél. ¹³Te sá dúcáⁿ ñi cáháⁿ Yã Ndiöxí sá cádá-gã ñngá núú sã vãha sá cúú-xí ñáyiú xíãⁿ cùtnùní sá tñúhu sá ñi cáháⁿ-gã díhna ñá túú-gã xini ñuhu-xi. Te cada iní-ó sã tñúhu-áⁿ

cúu-xí ìⁿ sá nǐ cunaha ndècu te ñá túú-gǎ nándǐhi-xi te cuíta-ná-xi, ducaⁿ sǎtnahá-xi cùu tnúhu sá nǐ cáháⁿ-gá ndéé díhna.

Cuendá vehe Yá Ndiöxí

9 ¹Te tnúhu sá nǐ cáháⁿ Yá Ndiöxí ndéé díhna cùu-xi cuendá nàcuáa cada ñáyiu isràél chiñuhu ñàhá-yu xii-gá, ndihi cuendá vehe-gá caa ñuyúu-a. ²Te ñáyiu isràél ní dácáã-yu vehe Yá Ndiöxí, te vehe-áⁿ nǐ cuu-xi vehe dóó te ní xúhuⁿ nehu xití-xi. Te cuàrtú díhna ní xínani-xi cuàrtú ní cuu íí, te xíaⁿ nǐ xíndecu ìⁿ sá ndèé dité-xi sá nǐ cándodó ìⁿ caa candíl núú dité-xi, te ní xínutnǐ ìⁿ mèsá ní xóo códo pàá ní xóo nduu táhú Yá Ndiöxí. ³Te cuàrtú cúu ùú ní xínani-xi cuàrtú ní cuu íí víhí-gǎ. ⁴Te xití cuàrtú-áⁿ nǐ xínutnǐ ìⁿ sá nǐ cuáha mee-ni díhúⁿ cuàáⁿ te núú xǎⁿ ní xóo cahmi-güedé dúsa sá sàháⁿ tnámí. Te diu-ni xíaⁿ nǐ xíndecu tucu ìⁿ càjá ní cuu mee-ni díhúⁿ cuàáⁿ te xití càjá-áⁿ nǐ xúhuⁿ ìⁿ lítu ní cuáha mee-ni díhúⁿ cuàáⁿ, te xití lítu-áⁿ nǐ xúhuⁿ mànáá sá nǐ xóo caxí-yu dàvá-áⁿ. Te diu-ni xití càjá-áⁿ nǐ xúhuⁿ tnudìi ndíi Àrón sá nǐ saa itá-xi, ndihi yúú sǎ nǐ xindeé tnúhu ní cáháⁿ Yá Ndiöxí nàcuáa cada ñáyiu. Te duha ní xínani càjá-áⁿ: Càjá sá ñúhú tnúhu ní cáháⁿ Yá Ndiöxí sá cúu-xí ñáyiu, duha ní xínani-xi. ⁵Te núú càjá-áⁿ nǐ cándodó úú tnàhá sá nǐ cadúha-yu, te xíaⁿ cáá-xí dàtná cáá espíritú xínú cuèchi núú Yá Ndiöxí. Te cuendá úú xíaⁿ ní cutnùní iní-yu sá ïo càhnu cuu Yá Ndiöxí, te sá nǐ cadúha-yu-áⁿ ndèé ndíxíⁿ-xi, te ndíxíⁿ-xi-áⁿ dǎhu-xi xio xio núú quidé càhnu iní Yá Ndiöxí nchaa yíca cuèchi ñáyiu, dico vá cúu-gǎ cáháⁿ-í cuendá nchaa dava-gá xǎⁿ vitna.

⁶Te nchaa xíaⁿ ní xíndecu xití vehe Yá Ndiöxí, te cue dútú nǐ xóo quíhu-güedé ìⁿ nduu ìⁿ nduu xití cuàrtú díhna ní xóo cada-güedé nàcuáa tàú-güedé cada-güedé sá cúu-xí Yá Ndiöxí. ⁷Te cuàrtú cúu ùú-áⁿ chi mee-ni dútú cúnùu ní xóo quíhu-dé ìⁿ xito-ni ndi tnahá cuía. Te ndi tnahá òrè ducaⁿ nǐ xóo quíhu dútú cúnùu-áⁿ te ní xóo canehe-dé níñí nǐ xóo quíhu ní xóo nduu táhú Yá Ndiöxí. Te ducaⁿ nǐ xóo cada dútú-áⁿ cuendá sá Yá Ndiöxí cada càhnu iní-gá nchaa yíca cuèchi mee-dě, ndihi nchaa yíca cuèchi ñáyiu. ⁸Te sá dúcáⁿ mèe-ni dútú cúnùu ní xóo quíhu-dé xití cuàrtú ní cuu íí-gǎ-áⁿ, xíaⁿ Espíritú Yá Ndiöxí quidé-xí cùnùní iní-ó sǎ nǐni ducaⁿ ní xíndecu vehe-áⁿ nǐ xóo cadá-yu nàcuáa ní xóo cúñaha Yá Ndiöxí cadá-yu. Te xíaⁿ cùnùní sá vǎtá sàá-gá nduu cǎháⁿ ndihí-yu Yá Ndiöxí nàcuáa tàú-xi cunduu. ⁹Te sá dúcáⁿ nǐ xíndecu vehe-áⁿ, ndihi sá dúcáⁿ ní xóo cada nchaa cue dútú-áⁿ, xíaⁿ cùnùní iní-ó nàcuáa quide Yá Ndiöxí vitna, chi nchaa quití ní xóo cahni cue dútú-áⁿ nǐ xóo nduu táhú Yá Ndiöxí, ndihi nchaa dava-gá sá nǐ xóo nduu táhú-gǎ ñá túú ní quide-xi nàcuáa nduu ndoo nduu nine iní cue ñáyiu nàcuáa cutnùní iní-yu sá ñà túú-gǎ cuèchi-yu ndècu núú Yá Ndiöxí. ¹⁰Te sá dúcáⁿ nǐ xóo cada nchaa dútú-áⁿ

nĩ níhí tnáhá-xí ndìhi nchaa tnúhu sá dánèhé ñáhá xii ñáyiu ná cúú sã cáxí-yu ndìhi ná cúú sã cúú còhó-yu ndìhi nàcuáa ndàhá-yu. Te tnúhu-áⁿ nĩ cuu-xi mee-ni sã nĩ sanu ichi ñaha xii-yu nàcuáa cundecú-yu ñuyíú-a. Te tnúhu-áⁿ nĩ nàndíhi-xi ndéé ní sáá nduu nĩ nadama Yá Ndiöxí tnúhu-áⁿ cuèndá sá vã dúcáⁿ-gã cadá-yu cundecú-yu.

11Te Xítohó Jesucrístú ní quixi-gá ñuyíú-a, te diu-gá cúú-gã Yaá cúú dütú cúnùu, te xíãⁿ nũu quide-gá nchaa sá vãha sá cúú-xí-ó. Te vitna ní nucúndecu-gá núú ïo vii ío váha càa, te núú ndécú-gã-áⁿ ñà túú cùu-xi ìⁿ vehe sá nĩ dácáá cuè téé ñuyíú-a. **12**Te cada iní-ó sã Xítohó Jesucrístú cuánguihu-gá xití cuàrtú núú nĩ cuu íí víhí dàtná ní xóo cada dütú cúnùu ní xíndecu ndéé sanaha, chi ní nucúndecu-gá núú ndécú Yã Ndiöxí. Dico ñá túú ni quide-gá dàtná ní xóo cada dütú cúnùu ní xíndecu ndéé sanaha, chi dütú-ãⁿ òré ní xóo quíhu-dé xití cuàrtú ní cuu íí-gã-áⁿ, te ní xóo canehe-dé níñí chivá ndìhi níñí chěhlu ní xóo quíhu. Dico Xítohó Jesucrístú chi níñí méé-gã ní sati ní xíhí-gá núú cùrúxí, te xíãⁿ duuⁿ duuⁿ cuáháⁿ-gá ní nucúndecu-gá núú ndécú Yã Ndiöxí. Te sá dúcáⁿ nĩ quide-gá xíãⁿ ní naníhí tàhú-ó. **13**Te nchaa ñáyiu ní xóo cada nàcuáa vá cúú-gã-yu ñáyiu ní cuu íí, ñáyiu-áⁿ nĩ xóo códó ñáhá cuè dütú níñí ndicutu, ndìhi níñí chivá, ndìhi yáá cùnù chěhlu quití sàhni-güedé cuèndá nduu íí tucú-yu. **14**¡Dico níñí Xítohó Jesucrístú chi ío-gá nàndíhi-xi sá cúú-xí nchò ñáyiu xíndecu vitna! Te cuèndá níñí-gã-áⁿ, chi Espíritú Yã Ndiöxí sá ndécú nchàa nduu nchaa quíú nĩ cuu ìⁿnuu-xi ndìhi Xítohó Jesucrístú sá cúú cùú-gá cuèndá cuu-gá dàtná ìⁿ táhú sã cúú-xí Yã Ndiöxí cuèi cùu-gá Yaá ñá túú tnàhí cuéchi-xi, te ní sati níñí-gã te ní xíhí-gá. Te cuèndá xíãⁿ ní cutnùnì iní-ó sã Yã Ndiöxí ní quide càhnu iní-gá nchaa sá ñà túú vãha ní quide-o, te ní nduu ndoo ní nduu nine iní-ó. Te ducaⁿ nĩ nduu ndoo ní nduu nine iní-ó cuèndá sá ndácú-ó cunu cuechi-o núú Yã Ndiöxí Yaá ndécú nchàa nduu nchaa quíú.

15Te Xítohó Jesucrístú ní quide ndáá-gá núú Yã Ndiöxí cuèndá cue ñáyiu ndècu ñuyíú-a. Te cuèndá xíãⁿ Yã Ndiöxí cada-gá ingá núú sã vãha sá cúú-xí-yu dàtná ní cachí-gá, te ducaⁿ càda-gá sá cuèndá nchaa ñáyiu ní cáháⁿ-gá cundecu ndìhi-gá, chi ñáyiu-áⁿ nduu táhũ-yu cundecu ndìhi váha ñàhá-yu xii-gá ni caa ni quíhíⁿ chi ducaⁿ nĩ cachí-gá, te ducaⁿ chi Xítohó Jesucrístú ní xíhí-gá núú cùrúxí cuèndá sá Yã Ndiöxí cada càhnu iní-gá nchaa yíca cuéchi-yu, nchaa cuéchi sá nĩ quidé-yu cùtnàhá ní cunuu tnúhu sá nĩ cáháⁿ-gá díhna. **16**Te nchoo xíní-ó sã nũu ìⁿ téé na càdúha ìⁿ tutú nàcuáa cada ñáyiu dàcáhũ-yu nchaa sá ndécú ndìhi-dé, te tutú-áⁿ xíní ñũhu-xi ndéé ná yãha nduu cùú-dé. **17**Te ñá túú tàú-xi cada ñáyiu nàcuáa càháⁿ-xi núú tütú-áⁿ nini ndècu téé ní cadúha, dico sátá ná yãha cuú-dé te cadá-yu nàcuáa càháⁿ-xi. **18**Te cuèi tnúhu ní cáháⁿ Yã Ndiöxí ndéé díhna

nàcuáa cada váha-gá ñáyi, te ñi-ni ndihi níñí ñi cundáa-xi chi ní sahani-güedé quiti te ní sati níñí-güedi. **19**Te ndí Moisés ní cáháⁿ ndodo ndí núu nchàa ñáyi nàcuáa ní cachí Yá Ndiöxí cada-yu, te nàcuáa-ni ndúu tnúhu ní chídó tnùní ndí núu tütú ndí ní cáháⁿ ndí, te ní dácá ndí ndute níñí chēhlu ndihi níñí chivá lihli, te ní queheⁿ ndí ñiⁿ dité yutnu nani hisópó ndihi luha idi ticuèhé, te ní chindóyo ndí níñí-áⁿ. Te ní sódo ndí núu tütú ndéé tnúhu Yá Ndiöxí sá ñi chídó tnùní ndí-áⁿ, te tnàhá cue ñáyi xñdecu-áⁿ ñi chúcú ndí. **20**Te ní xáhaⁿ ndí Moisés xií-yu: “Cuèndá níñí-a ní cundáa sá Yá Ndiöxí cada ñaha-gá xii-ndo sá váha chi ducaⁿ ñi cachí-gá cada-gá sá cúu-xí-ndó”, duha ní xáhaⁿ ndí xií-yu. **21**Te ñi-ni ducaⁿ ñi quide tucu ndí ní chúcú ndí níñí vehe-gá ndihi nchaa sá nándíhi-güedé òré chíñùhu-güedé Yá Ndiöxí ndécú xítí vehe-gá-áⁿ. **22**Te tnúhu ní chídó tnùní ndí Moisés càchí-xi sá méé-ní ñíñí chucu-güedé nchaa sá cānehe chiñⁿ-güedé òré chíñùhu-güedé Yá Ndiöxí, te sacú-nā te ndihi ndoo nchaa xiāⁿ chucu-güedé níñí ni cūu. Te dacuití ñi xini ñuhu-xi sá cātí ñíñí cuèndá ducaⁿ càda cahnu iní Yá Ndiöxí nchaa yíca cuèchi ñáyi.

**Xítohó Jesucristú ní xíhí-gá núu cùrúxí cuèndá sá vā cùndècu-gá cuéchi-o
núu Yá Ndiöxí**

23Te sá cuèndá sá ñi xíhí Xítohó Jesucristú núu cùrúxí, xiāⁿ ñā túu-gā cuéchi-o ndècu núu Yá Ndiöxí. Te cuèndá nchaa sá ñi xíhi xítí vehe-gá sá ñi dácáá ñáyi israhél xiāⁿ cùtnùní iní-ó nàcuáa quide-xi núu ndécú-gā. Te dacuití ñi xini ñuhu-xi sá cáhñí-güedé cue quiti ní cachí Yá Ndiöxí cuèndá nduu í nchaa sá ñi xíhi xítí vehe-gá-áⁿ. Te cuèi ducaⁿ ñi sahani-güedé cue quití-áⁿ dico ñā túu ní quide-xi nacuáa ngúndecu váha-o núu Yá Ndiöxí. Dico Xítohó Jesucristú ní xíhí-gá, te sá ñi xíhí-gá xiāⁿ ní quide-gá nàcuáa ngúndecu váha-o núu Yá Ndiöxí. **24**Te Xítohó Jesucristú cuánda-gá andíu núu ndécú Yá Ndiöxí cáháⁿ ndàhú-gá cuèndá-ó, te Xítohó Jesucristú chi ñā díu ñiⁿ vehe ní dácáá cuè téé ñuyú-a cuánguihu-gá. Te vehe Yá Ndiöxí sá ñi dácáá cuè ñáyi israhél ñuyú-a ndéé sanaha, ndihi nchaa nàcuáa ní xóo cada-güedé xítí vehe-gá-áⁿ xiāⁿ cùtnùní iní-ó nàcuáa quide-xi núu ndécú-gā. **25**Te dútú cùnùu núu ñáyi israhél ní xóo quíhu-dé núu cuíá núu cuíá xítí cuártú ní cuu í víhí-gā-áⁿ, te ní xóo canehe-dé níñí ñi xóo quíhu xítí cuártú-áⁿ dico ñā díu ñíñí méé-dé. Dico Xítohó Jesucristú chi ñā túu dùcaⁿ ni quide-gá chi ñiⁿ xito-ni ní sati níñí-gā te ní xíhí-gá. **26**Chi núu ni xíhí-gá nuu núu te ndéé cùtnàhá ní ngáva ñuyú ducaⁿ ngüita-gá cada-gá ní cūu, te vitna ta ndíhi nduu cuáháⁿ ní quixi-gá ñuyú-a ní xíhí-gá ñiⁿ xito-ni cuèndá cuu-gá dàtná ñiⁿ táhu sá cúu-xí Yá Ndiöxí, te ducaⁿ ñi quide-gá cuèndá sá vā cùndècu-gá cuéchi ñáyi núu Yá Ndiöxí. **27**Te nchoo cuè

ñáyiú ñuyíú-a chi ìⁿ xito-ni cuú-ó te dătnùní ducaⁿ te cada ndáá Yă Ndiöxí cuéchi-o. ²⁸Te ducaⁿ sătnahá-xi cùu Xítóhó Jesucristú chi ìⁿ xito-ni ní xíhí-gá cuèndá sá vă cúndècu-gá cuéchi ñáyiú núú Yă Ndiöxí, te ducaⁿ nǐ cuu ní xíhí-gá chi mee-gă ducaⁿ nǐ cachí-gá cunduu. Te quixi tucu Xítóhó Jesucristú ñuyíú-a dico ñá díú-gă sá cádá-gă cuèndá sá vă cúndècu-gá cuéchi ñáyiú núú Yă Ndiöxí, chi quixi-gá nacuaca-gá nchaa ñáyiú ndètu ñaha xii-gá cuèndá cundecú-yu ndihi-gá nǐ caa nǐ quíhⁿ.

10 ¹Te nchaa tnúhu ní xáhaⁿ ndǐ Moisés xii ñáyiú isràél cadá-yu, nchaa tnúhu-áⁿ nǐ quide-xi ní cutnùní luha iní-yu nàcuáa cada Yá Ndiöxí cada váha ñaha-gă xii-o vitna. Dico ñá díú mèi nacuáa ní xáhaⁿ ndǐ Moisés xii ñáyiú quide Yá Ndiöxí vitna chi dăma quide-gá. Te nchaa tnúhu ní cáháⁿ ndǐ Moisés ñá túú ní ndàcu-xi cada-xi nacuáa cundáá nchaa ñáyiú tùha ñaha xii Yá Ndiöxí cuèi ní xóo cahni-güedé quiti ní xóo nduu táhú-gă núú cuíá núú cuíá. ²Te núú dicó sá nǐ xóo cahni-güedé quiti ní xóo nduu táhú Yă Ndiöxí ní quide-xi nacuáa nduu ndoo nduu nine iní cue ñáyiú, te vá cáhni-gă-güedé cue quiti-áⁿ nduu táhú-gă ní cùu, te ducaⁿ te cutnùní iní-yu sá ñà túú-gă cuéchi-yu ndècu núú Yă Ndiöxí ní cùu. ³Te sá dúcáⁿ nǐ xóo cahni-güedé quiti ní xóo nduu táhú Yă Ndiöxí núú cuíá núú cuíá, xiăⁿ ní xóo ndacu iní cue ñáyiú nchaa sá cuèhé sá dúhá nǐ xóo cadá-yu. ⁴Te ducaⁿ chi níñí ndicutu-áⁿ ndihi níñí chivá-áⁿ ñà túú ní xóo ndacu-xi cada-xi nàcuáa vá cúndècu cuéchi-yu núú Yă Ndiöxí.

⁵Te xiăⁿ nùu cútnàhá ní quexìo Xítóhó Jesucristú ñuyíú-a ní xáhaⁿ-gă xii Yá Ndiöxí:

Yòhó Tătà-í, ñá túú ndùu vétú váha iní-n să sáhní-güedě quiti ndùu táhú-n,
te ni ñà túú ndùu vétú váha tucu iní-n cuèndá nchaa dava-gá sá táxi-güedě ndúú tǎhú-n,
núú xiăⁿ ní quide túha-n yiqui cuñú-í cuèndá yúhú cuú-í te nduu táhú ñáhá-n xii-í.

⁶Te ni ñà túú ndùu vétú váha iní-n cuèndá quiti sàhmi-güedé ndúú tǎhú-n te ni ñà túú ndùu vétú váha iní-n cuèndá nchaa dava-gá sá táxi-güedě ndúú tǎhú-n cuèndá sá vă cúndècu-gá cuéchi ñáyiú núú-n.

⁷Núu xiăⁿ yúhú ní cachí-í xii yòhó Tătà-í Dútú Ndiöxí sá yúhú véxi-í ñuyíú-a cada-í nchaa sá cuiní-n càda-í dătná yódó tnùní cuèndá-í núú tütú-n.

Duha ní xáhaⁿ Xítóhó Jesucristú xii Tătá-gă Dútú Ndiöxí. ⁸Te Xítóhó Jesucristú díhna-gá ní xii-gá Yă Ndiöxí Yaá cúu Tătá-gă: “Yòhó Tătà-í ñà túú ndùu vétú váha iní-n cuèndá quiti sàhmi-güedé ndúú tǎhú-n, ndihi cuèndá quiti sàhmi-güedé ndúú tǎhú tucu-n cuèndá sá vă cúndècu-gá

cuéchi ñáyiú núú-n, ndihi cuendá nchaa dava-gá táhú sã táxí-güedë xii-n ñà túú ndùu vétú váha iní-n cuendá nchaa xiãⁿ”, duha ní xáhaⁿ Xítohó Jesucrístú xii Tãtã-gã Dútú Ndiöxí. Te ducaⁿ ñí xáhaⁿ-gã cuëi núú tütú ndíi Moisés yódó tnùní sá dúcáⁿ càda-güedé. ⁹Te sãtã dúcáⁿ te ní xáhaⁿ tucu-gá xii Tãtã-gã Dútú Ndiöxí: “Yòhó Tãtã-í Dútú Ndiöxí, mee-í véxi-í ñuyíú-a cuendá cada-í nchaa nàcuáa cuiní-n”, duha ní xáhaⁿ-gã xii Tãtã-gã. Te sã dúcáⁿ ñí cãháⁿ Xítohó Jesucrístú xiãⁿ ní cutnùní sã ñà túú-gã xíní ñùhu-xi ducaⁿ cada-güedé cahni-güedé nchaa quití-áⁿ, te ducaⁿ chi mee Xítohó Jesucrístú ní xíhí-gá ní cuu-gá dàtná ìⁿ táhú sã cúú-xí Yã Ndiöxí, te ducaⁿ ñí cuu chi ducaⁿ tnàhí ní cachí Yã Ndiöxí cunduu. ¹⁰Te Xítohó Jesucrístú ní quide-gá nàcuáa ní cuiní Yã Ndiöxí cada-gá, chi ní xíhí-gá núú cùrúxí chi ducaⁿ ñí cuiní méé-gã cunduu, te ìⁿ xito-ni ní xíhí-gá sã cuendá nchaa ñáyiú, te cuendá xiãⁿ ñùu ndècu yíñuhu-o núú-gã vitna.

¹¹Te cue dútú ñáyiú isràèl chi ìⁿ nduu ìⁿ nduu ní xóo cahni-güedé quití ní xóo nduu táhú-gã, te ñà túú ní dàma-güedé nàcuáa ní xóo cada-güedé. Te nchaa sã ñí xóo cada-güedé-áⁿ ñà túú ní quide-xi nacuáa vá cùndècu-gá cuéchi ñáyiú núú Yã Ndiöxí. ¹²Dico Xítohó Jesucrístú ní cachí-gá sã cúú cùú-gá, te ní xíhí-gá núú cùrúxí cuendá nchaa yícã cuéchi nchaa nchoo ñáyiú ndècu ñuyíú-a. Te sãtã dúcáⁿ te dàtnùní ní ngóo-gá xio cùha Dútú Ndiöxí táxí tnùní-gá, te vá íⁿ ndùu ìⁿ quíú-gã te cuú-gá. ¹³Te diu-ni xiãⁿ cundecu-gá cundetu-gá ndéé sáá nduu cànehe nchaa sã cúú ùhú iní ñáhã xìi-gá sã yíñùhu núú-gã. ¹⁴Te cuendá sã ñí xíhí Xítohó Jesucrístú ìⁿ xito-ni xiãⁿ ní cuu-gá dàtná ìⁿ táhú sã cúú-xí Yã Ndiöxí, xiãⁿ ní quide-xi sã ncháá ñáyiú cùu cuendá-gá ñà túú-gã ná cumání-yu núú-gã ñi caa ñi quíhíⁿ. ¹⁵Te mee Espíritú Yã Ndiöxí càháⁿ ndáá-xi nàcuáa ní cãháⁿ-gã cuendá-ó, te duha ní cãháⁿ-gã:

¹⁶Sáá nduu te cada-í nchaa ñáyiú nàcuáa na càháⁿ-í-a,
te cada-í nàcuáa cutnùní iní-yu tnúhu sã dánèhé-í-yu tnúhu sã
cánúichi ñaha xií-yu nàcuáa cadá-yu cundecú-yu,
te cada tucu-í sã tní-yu nchaa tnúhu-áⁿ.

Duha ní cachí-gá. ¹⁷Te ní cachí tucu-gá:

Te vá íⁿ ndùu ìⁿ quíú-gã ndacu iní-í sã quidé sàá iní-yu tnúhu-í,
te ñi vá íⁿ ndùu ìⁿ quíú-gã te ndacu iní-í nchaa sã cuèhé sã dúhá
quidé-yu.

Duha ní cãháⁿ Yã Ndiöxí càchí Espíritú-gá. ¹⁸Te sã dúcáⁿ quide cahnu iní Yã Ndiöxí nchaa cuéchi-o, núú xiãⁿ ñà túú-gã xíní ñùhu-xi cuú quití nduu táhú-gã cuendá nchaa sã cuèhé sã dúhá quide-o.

Tàú-ó sã tnàhá tnúhu-o ndíhi Yá Ndiöxí

¹⁹Te cue dútú ñí xóo cunuu ñùú ñáyiú isràèl cue téé-áⁿ ñí xóo quíhu-güedé xití cuàrtú ní cuu íí víhí-gã. Dico nchoo cuè ñáyiú ndècu ichi

Xítohó Jesucristú vitna tàú-ó sã nì yuhu nì iní-ó tnàhá tnúhu-o ndìhi Yá Ndiöxí. Te cuu tnahá tnúhu-o ndìhi-gá chi Xítohó Jesucristú ní sati níñí-gã te ní xíhí-gá núú cùrúxí. **20**Te cada iní-ó sã dõó sã nì xíndedí nàcuáa ní xóo quíhu-güedé xití cuàrtú ní cuu íí víhí-gã-áⁿ nì xócuñí, te ducaⁿ càda iní-ó chi Xítohó Jesucristú ní xíhí-gá cuèndá nchoo ñhí-ó nàcuáa cada-o ngündecu váha-o sã cúú-xí-gã. **21**Te ñu-gá cúú-gã Yaá cúú dütú-ó, te ñu-gá cúú-gã Dütú cùnùu ndecu-gá núú ndécú Yã Ndiöxí. **22**Núu xíãⁿ xíní ñùhu-xi sá ïo tnahá tnúhu-o ndìhi Yá Ndiöxí, te vá cání ñⁿ caní úú iní-ó, te ío váha quindáá iní-ó-gã chi ñu-gá ní ndada ndoo ní ndada nine-gá iní-ó cuèndá nchoo cùnuní iní-ó sã ñà túú-gã cuéchi-o ndècu núú-gã. Te ní sandute-o cuèndá sá dúcáⁿ nì nduu ndoo ní nduu nine iní-ó. **23**Te nchoo càháⁿ ndáá-ó sã ndécú ndìhi-o tnúhu ndee ñí sá ndúú tãhú-ó cùndecu ndìhi-o Yá Ndiöxí, te xìni ñuhu-xi sá vã dáñá ndèé-ó càchicúⁿ nihnu-o tnúhu ndee ñí-áⁿ chi Yá Ndiöxí cada-gá nàcuáa ní cachí-gá sá cúú-xí-ó. **24**Te xìni ñuhu-xi cuhuⁿ iní tnáhá-ó te chindee tnàha-o nacuáa ducaⁿ cùu iní tnáhá-gã-ó, te cada-o mèe-ni sá vãha. **25**Te nchoo vã dáñá ndèé-ó nàtacá-ó núú dácuaàha-o tnúhu Yá Ndiöxí, te vá cadá-ó dàtná xiquide davá-yu ñà túú-gã cuíní-yu quixí-yu núú dácuaàha-o tnúhu-gá. Chi xìni ñuhu-xi sá cuãha tnàha-o tnúhu ndee ñí canchicúⁿ nihnu-o ìchi-gá, te uuⁿ-gá ducaⁿ tàú-xi cada-o vitna ta cuyatni nduu quixi tucu Xítohó Jesucristú ñuyú-a.

26Te cue ñáyiu sa ní tecú tnùní nàcuáa càháⁿ tnúhu Yá Ndiöxí te núu na ngüita-yu ñucùuⁿ cadá-yu nándi sá cuèhé sá dúhá, te àúⁿ nã cuu ní xíhí Xítohó Jesucristú cuèndá-yu, te ni vã yõo ñⁿ-gá cuú cuèndá sá vã cùndècu-gá cuéchi-yu núú Yã Ndiöxí. **27**Te núu ducaⁿ na cadá-yu nándi sá cuèhé sá dúhá, te ío quiyùhú iní-yu nàcuáa cada ñaha Yã Ndiöxí xií-yu. Chi nchaa ñáyiu cùu úhú iní ñáhá xii-gá daquìhíⁿ ñáhá-gã xií-yu núú ñùhú núú càyú núú ïo ndohó-yu. **28**Te nchaa ñáyiu ní xóo daquèe tñhú tnúhu ní cáháⁿ ndíi Moisés, te núu ndècu úú àdi úní ñáyiu càháⁿ ndáá sá dúcáⁿ nì dáquèe tñhú-yu tnúhu ní cáháⁿ ndíi, te vá yõo nì xóo cundàhú iní ñáhá xii nchaa ñáyiu ducaⁿ nì xóo cada chi ní xóo cahni ñaha-güedè. **29**Te núu ducaⁿ nì ndoho cue ñáyiu ducaⁿ nì dáquèe tñhú tnúhu ní cáháⁿ ndíi Moisés-áⁿ, te uuⁿ-gá ndoho cue ñáyiu dàquee tihú ñáhá xii Xítohó Jesucristú Yaá cúú Dèhe Yá Ndiöxí ñu-ni ñáyiu càchí sá ñà túú nàndíhi níñí-gã. Te níñí-gã-áⁿ nì sati, te ní xíhí-gá, te ducaⁿ nì cuu cuèndá cada Yá Ndiöxí ingá núú sã vãha sá cúú-xí nchòo ñáyiu ndècu ñuyú-a dàtná ní cachí-gá cada-gá. Te ñu-ni cuèndá níñí-gã-áⁿ nì nduu ndoo ní nduu nine iní cue ñáyiu-áⁿ ní cùu, te ñu-ni ñáyiu-áⁿ càháⁿ úhú-yu Espíritú Yã Ndiöxí sá chíndèe chitúu ñaha xii-o. **30**Te nchoo sà naha-o sá Yã Ndiöxí càchí-gá ñⁿ xichi núú tütú-gá: “Yúhú cada-í te nacháhu ñáyiu nchaa sá quídè-yu, te

duha càháⁿ-í chi nachinaa-í cuendá nchaá sá quídě-yu-áⁿ”, duha càchí-gá. Te sa nàha tucu-o nacuáa càháⁿ-xi núú tütú-gá núú càchí-xi: “Yá Ndiöxí cada ndáá-gá cuendá nchaá sá quidé ñáyiú cùu cuendá-gá”, duha càchí-xi núú tütú-gá. ³¹Te ío ndàhú ndoho cue ñáyiú na dándoho ñaha Yá Ndiöxí, te diu-gá cúú-gă Yaá cúnùu nchaá nduu nchaá quíú!

³²Te chí dándacu iní nàcuáa ní quide-ndo cùtnàhá vitna cuu saa ní tecú tnùní-ndó tnùhu Yá Ndiöxí, chi dává-áⁿ ñí quide càhnu iní-ndó cuéi nándi sá ñí yáha-ndo cuendá-gá. ³³Te dava-ndo ñí quide úhú ñáhá ñáyiú xii-ndo núú chítú núú tàcá, te nándi tnúhu cuèhé tnúhu duha ní xáhăⁿ-yu xii-ndo. Te dava-ndo ñí cuyii-ni-ndo ñí xíndecu ndìhi tnàha-ndo cuéi nándi ní ndoho dava-gá-ndó. ³⁴Te ní cundàhú iní-ndó cuè ñáyiú yìhi vecaá, te cuéi ní quendeé ñáyiú sá ndécú ndìhi-ndo dico ñá túú ní ndìhú iní-ndó chi ní cudíí-ni iní-ndó. Te ducaⁿ ñí quide-ndo chi sa nàha-ndo sá ndúú tǎhú-ndó sǎ ïo-gá váha, te xiǎⁿ cundecu ndìhi-ndo ñí caa ñí quíhíⁿ. ³⁵Te xiǎⁿ vá dáñá ndèé-ndó quèndáá iní-ndó nàcuáa ní cachí Yǎ Ndiöxí cada ñaha-gă xii-ndo, chi sáá nduu te ío váha cada ñaha-gă xii-ndo. ³⁶Te nchòhó xíní ñùhu-xi ío cada ndee iní-ndó càda-ndo nchaá nacuáa càháⁿ Yǎ Ndiöxí, te ducaⁿ te nduu táhú-ndó sǎ ñí cachí-gá nduu táhú-ndó cùndecu ndìhi-ndo ñí caa ñí quíhíⁿ. ³⁷Te Yá Ndiöxí càchí-gá núú tütú-gá:

Ta cùyatni víí-ñǎ nduu quixi Yaá quixi ñuyíú-a, te vá cùyàa-gá.

³⁸Te nchaá ñáyiú cùndáá núú-í ñá túú dàña ndeé-yu sàndáá iní ñáhă-yu xii-í,
te cuendá xiǎⁿ cundecu-ní-yu ichi-í,
dico núu na dàñá-yu ichi-í te vá cúú vǎha iní-í núú-yu.

Duha càchí Yǎ Ndiöxí núú tütú-gá.

³⁹Dico nchoo chi ñá túú cùu-o ñáyiú ducaⁿ xíquide dàñá-ó ìchi Yá Ndiöxí, chi cùu-o ñáyiú nchìcúⁿ nihnu-ni sàndáá iní-ó-gă, te sá dúcáⁿ te nduu táhú-ó cùndecu-o ndìhi-gá ñí caa ñí quíhíⁿ, te ñá túú cùu-o ñáyiú dàña nihnu ichi-gá te xíta nihnú-yu.

Ñáyiú sàndáá iní ñáhá xii Yá Ndiöxí

11 ¹Te núu sàndáá ndisa iní-ó Yǎ Ndiöxí te ducaⁿ cùtnuní ndáá iní-ó sǎ ñihí-ó sǎ cuíní-ó núú-gă. Te núu sàndáá iní-ó-gă te ducaⁿ cùtnuní ndáá tucu iní-ó sǎ càháⁿ ndáá-gá cuendá nchaá sá ñà túú xíní-ó. ²Te ducaⁿ ñí quide ñáyiú ní xíndecu ndéé sanaha ío ní sàndáá iní-yu Yá Ndiöxí te xiǎⁿ núú ío váha ní cuu iní ñáhá-gă xií-yu.

³Te núu nchoo sàndáá ndisa iní-ó Yǎ Ndiöxí te cùtnuní ndáá iní-ó sǎ sǎ cuendá tnúhu ní cáháⁿ-gá ní cuáha andiú ndìhi ñuyíú-a. Te cùtnuní iní-ó sǎ ñà díú sǎ cuendá ìíⁿ sá tǔu ndèhe-o ío ñuyíú-a ní cuáha andiú ndìhi ñuyíú-a.

⁴Te ndíi Àbél ío ní sándáá iní ndíi Yá Ndiöxí nũu xíãⁿ ío-gá ní cuu iní-gá sá nĩ sãñaha ndíi ní nduu táhú-gã dàcúúxí sã nĩ sãñaha ndíi Càin xii-gá ní nduu táhú-gã. Te ndíi Àbél-áⁿ nĩ cutnùní iní ndíi sá nĩ cudìu ndíi núú Yã Ndiöxí cuèndá sá nĩ queheⁿ cuèndá-gá sá nĩ sãñaha ndíi ní nduu táhú-gã. Te cuèi ñá túú-gã ndíi ndècu ñuyíú-a dico yòdo tnuní sá nĩ sándáá iní ndíi Yá Ndiöxí cuèndá ducaⁿ càda-o canchicúⁿ nihnu-o.

⁵Te té Ènóc téé ní xíndecu ndéé sanaha ñà túú ní xíhí-dé chi ní nacuaca ñaha túu Yá Ndiöxí xii-dé cuèndá sá nĩ sándáá iní ñáhá-dě xii-gá. Te vá yõo ni nànihí ñáhá xii-dé chi mee-gã ní nacuaca ñaha-gã xii-dé. Te núú tütú Yã Ndiöxí cächí-xi sá cùtnàhá vátá nácuàca ñaha-gá xii té Ènóc, te ní quide-dé mee-ni nàcuáa ní cuu váha iní ñáhá-gã xii-dé. ⁶Te nchaa ñáyíu ñá túú sàndáá iní ñáhá xii Yá Ndiöxí ñá ndácũ-yu cadá-yu nàcuáa cudìú-yu núú-gã, chi nchaa ñáyíu cuìní tuha ñaha xii-gá xíní ñùhu-xi sá quíndáá iní-yu sá ndécú-gã, te quíndáá iní-yu sá nũu na nànducu nihnu ñahá-yu xii-gá te cuãñaha-gã xii-yu sá ndúú tãhũ-yu.

⁷Te Yá Ndiöxí ní dátũha-gá ndíi Nõé nchaa nàcuáa cada-gá. Te ní quide ndíi nchaa nàcuáa ní xáhaⁿ Yã Ndiöxí cada ndíi, te ní cadúha ndíi ìⁿ bàrcú cuèndá xití bàrcú-áⁿ quèe ndíi ndíhi nchaa ñáyíu vehe ndíi cuèndá cácu nihnú-yu. Te ducaⁿ nĩ quide ndíi chi ní sándáá iní ndíi Yá Ndiöxí. Te sá dúcáⁿ nĩ sándáá iní ndíi-áⁿ Yã Ndiöxí xíãⁿ ní cutnùní sá ncháá ñáyíu ío ndècu cuéchi-yu, chi ñá túú ní cãchicúⁿ nihnú-yu cadá-yu nàcuáa ní quide ndíi. Te sá dúcáⁿ nĩ quide ndíi ní sándáá iní ndíi Yá Ndiöxí xíãⁿ ío ní cundáá ndíi núú-gã.

⁸Te Yá Ndiöxí ní xáhaⁿ-gã xii ndíi Àbrahám sá quèé ndíi ñuú núú ndécú ndíi quíhíⁿ ndíi ìngá xichi cundecu ndíi. Te ní quide ndíi nàcuáa ní xáhaⁿ Yã Ndiöxí chi ní quee ndíi cuáháⁿ ndíi núú cuãñaha Yã Ndiöxí cundecu ndíi. Te òré ní quee ndíi núú ndécú ndíi te ñá túú ní cùtnuní iní ndíi ndèé cúú nũú cuàháⁿ ndíi cundecu ndíi. Te ducaⁿ nĩ quide ndíi chi ní sándáá iní ndíi Yá Ndiöxí. ⁹Te sá dúcáⁿ nĩ sándáá iní ndíi Yá Ndiöxí nũu xíãⁿ ní xíndecu ndíi núú nĩ sãñaha-gã cundecu ndíi, te cuèi ducaⁿ dico ñá túú ní quide ñuú ndíi xíãⁿ. Te ní xóo cundecu ndíi vehe cùtexínu vehe dóó. Te ñíu-ni ducaⁿ nĩ quide ndíi Isàác ndíhi ndíi Jàcób chi tnàhá cue ndíi-áⁿ nĩ cachí Yã Ndiöxí sá ndúú tãhú cue ndíi xíãⁿ cundecu cue ndíi. ¹⁰Te ducaⁿ nĩ quide ndíi Àbrahám chi ní xíndetu ndíi ndéé ní sáá nduu ndùu táhú ndíi cundecu ndíi núú ndécú Yã Ndiöxí. Te núú ndécú-gã-áⁿ cúú-xí ñuú ní cadúha mee-gã, te ñuú-áⁿ cudíi-xi ni caa ni quíhíⁿ.

¹¹Te ndíi Sãrá, sa ní xídó cuíá ndíi sá cóó dèhe ndíi chi sa ní sahnu vèhi ndíi, dico Yá Ndiöxí ní quide-gá te ní xóo ìⁿ dèhe ndíi. Te ducaⁿ chi ní sándáá iní ndíi Yá Ndiöxí te ní cutnùní ndáá iní ndíi sá cadá-gã nàcuáa ní xáhaⁿ-gã xii ndíi. ¹²Te cuèi ío ní sahnu ndíi Àbrahám ndíhi ñadìhí ndíi,

ndíi Sără dico dacuitíi nǐ nduu táhǔ-yu ní xóo iiⁿ déhe-yu. Te xǎⁿ nǔu ío cuéhé ndǐquiⁿ yǎvá ndíi Àbrahám ní cáyá dàtná cuéhé chòdíní ndéè andiu, ndíhi dàtná cuéhé ñuhu cúchí làmár, chi ni vǎ yǒo iiⁿ ndacu cahu ñaha xǐi-yu sá cuéhě-yu.

13Te cue ndíi-áⁿ ducaⁿ-ni nǐ sándáá iní cue ndíi Yá Ndiǒxí ndéé ní sáá nduu nǐ xǐhí cue ndíi. Te cue ndíi-áⁿ ñà túú ní ndùu táhú cue ndíi quiní cue ndíi nchaa nàcuáa ní cachí Yǎ Ndiǒxí cada-gá, dico ní cutnùní ndáá iní cue ndíi-áⁿ nàcuáa cada-gá núu cuàháⁿ núu vǔxi. Te ío ní cudǐí iní cue ndíi, te ní cachí cue ndíi sá dìcò-ni ichi yáha cue ndíi ñuyíú-a, chi ñá dǐú ñuyíú-a cundecu ducaⁿ cuè ndíi. **14**Te sá dúcáⁿ ndùu tnúhu ní cáháⁿ cue ndíi-áⁿ, xǎⁿ ní cutnùní sá cuìní cue ndíi ingá xichi núu cúndècu cue ndíi. **15**Te ni ñà dǐú ñùú núu nǐ quee cue ndíi ni cuìní cue ndíi núhú cue ndíi. Chi núu ducaⁿ ni sàni iní cue ndíi te núhú cue ndíi ni cùu. **16**Dico ñáhá chi cuìní cue ndíi quǐhǐⁿ cue ndíi iiⁿ xichi núu vǎha-gá cáá cundecu cue ndíi. Te núu dúcáⁿ ño-gá vǎha càa-áⁿ cúu-xí ñùú núu ndécú Yǎ Ndiǒxí, te sá dúcáⁿ nǐ sani iní cue ndíi xǎⁿ nǔu ío vǎha cùu iní Yǎ Ndiǒxí càchí-gá sá ñà túú cùcahaⁿ núu-gǎ cúu-gǎ Ndiǒxí cue ndíi-áⁿ, te cùnuni iní-ó sǎ ndáá sá dúcáⁿ càháⁿ-gá chi ní quide túha-gá iiⁿ xichi núu cúndècu cue ndíi-áⁿ.

17Te ndíi Àbrahám ní xíndecu iiⁿdìi-ni déhe ndíi ndíhi ñadìhí ndíi, te cútnàhá ní xito ndéé ñáhá Yǎ Ndiǒxí xii ndíi ní xícáⁿ-gá déhe ndíi, ndíi Isàác cuèndá nduu táhú ñáhá-gǎ xii ndíi. Te ní xáhaⁿ ndíi sá cúu ndùu táhú-gǎ déhe ndíi, te ducaⁿ nǐ quide ndíi chi ní sándáá iní ñáhá ndíi xii-gá. Te sa ndècu túha ndíi sá cuǎñaha ndíi déhe ndíi xii-gá cuèi mee Yǎ Ndiǒxí ní xáhaⁿ ndáá-gá xii ndíi **18**sá sǎ cuèndá ndíi Isàác te ngúndecu cue ñaní tnáhá ndíi. **19**Te ducaⁿ nǐ quide ndíi Àbrahám, chi ní cutnùní ndáá iní ndíi sá Yǎ Ndiǒxí ndácú-gǎ dándòto-gá cuèi ñáyiu sa ní xǐhí. Te sá dúcáⁿ nǐ xáhaⁿ ndíi xii Yá Ndiǒxí sá cúu ndùu táhú-gǎ déhe ndíi, te xǎⁿ cada iní-ó sǎ sà ní xǐhí ndíi Isàác te ní ndoto tucu ndíi ní nucúndecu ndíi ndíhi tǎtá ndíi, ndíi Àbrahám.

20Te ndíi Isàác ní xícáⁿ táhú ndíi núu Yǎ Ndiǒxí cuèndá sá cadá vǎha-gá cue déhe ndíi, ndíi Jàcób ndíhi ndíi Esàú núu cuàháⁿ núu vǔxi. Te ducaⁿ nǐ quide ndíi chi ní sándáá iní ndíi Yá Ndiǒxí. **21**Te sa ta cùyatni-ná nduu cùú ndíi Jàcób, te ní xícáⁿ táhú ndíi núu Yǎ Ndiǒxí cuèndá cue déhe ñaní ndíi déhe ndíi Chèé. Te yìtuu-ná ndíi tatnu ndíi ní chiñuhu ndíi Yá Ndiǒxí. Te ducaⁿ nǐ quide ndíi chi ní sándáá iní ñáhá ndíi xii-gá. **22**Te cútnàhá sa ta cùyatni víi-nǎ nduu cùú ndíi Chèé, te ní cachí ndíi sá cuè ñáyiu isràél sáá nduu quèé-yu núu xíndecú-yu-áⁿ. Te ní cáháⁿ tucu ndíi nàcuáa cadá-yu yiqui cùñú ndíi na sáá nduu quèé-yu núu ndécú-yu-áⁿ. Te ducaⁿ nǐ quide ndíi chi ní sándáá iní ndíi Yá Ndiǒxí.

23Te cútnàhá ní cacu ndíi Moisés te ní chiváha ñaha nãná ndíi ndíhi tãtã ndíi úní yóó. Te ducaⁿ ñí quide cue ndíi-áⁿ chi ní sãndáá iní cue ndíi Yá Ndiöxí. Te ní quide cuendá cue ndíi-áⁿ sã ïo váha càa ndíi Moisés déhe cue ndíi, te ñá túú ní yùhú cue ndíi nàcuáa ní cáháⁿ tée cùu Faraón sá cáhni-dě cue landú. 24Te sãtã ñí sahnu ndíi Moisés te duuⁿ duuⁿ ní cachí ndíi sã vã càháⁿ ñáyiu sã déhe yoco tée cùu Faraón cúú nãná ndíi. Te ducaⁿ ñí quide ndíi chi ní sãndáá iní ndíi Yá Ndiöxí. 25Te ducaⁿ ñí quide tucu ndíi chi ní tnahá-gá iní ndíi ndoho ndíi ndíhi nchaa ñáyiu cùu cuendá Yã Ndiöxí dàcúxí sã cúdĩ ìní ndíi cundecu tnaa ndíi ichi cuèhé ichi duha. 26Chi ní sani iní ndíi sã vãha-gá ndoho ndíi cúcuèhé ñáhã cuè ñáyiu xii ndíi sã cuendá Yaá quixi ñuyíú-a dàcúxí sã cùndècu ndíhi ndíi nchaa sã ïó Ègiptú. Te ducaⁿ ñí quide ndíi chi ní xúhuⁿ iní ndíi sã Yã Ndiöxí cuãñaha-gã sã ndúú tãhú ndíi. 27Te ndíi Moisés ní quee ndíi nacióⁿ Ègiptú te ñá túú ní quide cuendá ndíi sã ïo cùdèéⁿ tée cùu Faraón núú ndíi. Te ducaⁿ ñí quide ndíi chi ní sãndáá iní ndíi Yá Ndiöxí. Te ní quide càhnu iní ndíi cuendá nchaa sã ñí yãha ndíi, te ní quide iní ndíi sã Yã Ndiöxí ndécú ndíhi ñaha túu-gã xii ndíi cuèi ñá túú ní xìní núú ñáhã ndíi xii-gã. Te ducaⁿ ñí sani iní ndíi chi Yá Ndiöxí ndécú ndíhi ñaha-gã xii ndíi.

28Te ndíi Moisés cúú ndíi tée ní tausaha ñí quide vico pãscuá ndíhi cue ñáyiu isràél, te dàvá-áⁿ ñí táuchíúⁿ ndíi ní sahní-yu mbèé te ñíñí quiti-áⁿ ñí dácánùú-yu yuyèhé-yu. Te ducaⁿ ñí quide ndíi chi ní sãndáá iní ndíi Yá Ndiöxí. Te ducaⁿ ñí quide tucu ndíi cuendá sã espíritú sã ñí tendaha Yã Ndiöxí cahni-xi mee-ni déhe tée déhe díhna cue ñáyiu Ègiptú, te vá cáhni-xí ñí ñíⁿ déhe cue ñáyiu isràél. 29Te ndute làmár sã nání Mãr Tícuèhé ní quée dava-xi ní natúu ñuhu yìchí ní níhí ñí yãha cue ñáyiu isràél. Te ducaⁿ ñí cuu chi ní sãndáá iní-yu Yá Ndiöxí. Te cue tée Ègiptú tnahã-güedé nchìcúⁿ-güedé cuáhãⁿ dico ñá túú ní ndàcu-güedé yãha-güedé chi ní ndíhi-güedé ní cáhá.

30Te cue ñáyiu isràél ní dúcúⁿ ndèé-yu úsã nduu ñuú Jericó te ní ngoyo nchaa sã ñúdòco. Te ducaⁿ ñí cuu chi ní sãndáá iní-yu Yá Ndiöxí. 31Te ñíⁿ ñaha ní xíndecu ichi díí ìní ní xínani-aⁿ Ràháb, ñaha-áⁿ ñà túú ní xíhí-aⁿ dàtnã ní xíhí nchaa ñáyiu ïo ní cuu sãã iní-xi núú Yã Ndiöxí, chi ní cuu váha iní-aⁿ núú cuè tée ní tendaha cuè ñáyiu isràél ní sãngoto dayuhu ñùú-aⁿ. Te ducaⁿ ñí quide-aⁿ chi ní sãndáá iní-aⁿ Yá Ndiöxí.

32Te núu dìcò sã cúú te cáháⁿ-í cuendá ndíi Gedèón, ndíhi cuendá ndíi Bàràc, ndíhi cuendá ndíi Sànsón, ndíhi cuendá ndíi Jèfté, ndíhi cuendá ndíi Dàvíí, ndíhi cuendá ndíi Sàmuel, ndíhi cuendá nchaa cue tée ní xóo cáháⁿ tnuhu Yá Ndiöxí ndéé sanaha, te nchaa cuendá cue tée-áⁿ cãháⁿ-í te núu dìcò cùyáchí-í dico ñá túú cùyáchí-í. 33Te nchaa cue ndíi-áⁿ ni sãndáá iní cue ndíi Yá Ndiöxí ñuu xíãⁿ ní xóo ndacu cue ndíi ní xóo nãã cue ndíi ndíhi

nchaa ñáyiú dava-gá ñuú. Te nchaa ñáyiú-áⁿ ñà túú ní xõo ndacú-yu nàá-yu ndihí cue ndíi, te ní xóo cada cue ndíi nchaa nàcuáa tàú-xi cunduu, te ní quide váha ñaha Yă Ndiõxí xii cue ndíi dàtná ní cachí-gá cada ñaha-gă xii cue ndíi. Te cuëi nchaa cue quití dééⁿ ñà túú ní ndàcu-güedi ná cada ñaha-güedi xii cue ndíi. **34**Te ní xóo ndacu cue ndíi ní xóo ndahvá cue ndíi ñuhú sá vă yõo tnàhí ndàcu ndahvá, te ní cácu cue ndíi vá yõo ni ndàcu cahni ñaha xii cue ndíi. Te cue ndíi-áⁿ ñà túú ñihí ndéé cuè ndíi ni cùu, dico ní ñihí ndéé cuè ndíi chi Yă Ndiõxí ní chindee ñaha-gá xii cue ndíi, te nchaa ndíi-áⁿ ïo ní ñihí ndéé cuè ndíi ní nàá cue ndíi ndihí nchaa ñáyiú ní cuu úhú iní ñáhá xii cue ndíi, te nchaa ñáyiú ducaⁿ ñi xóo nàá ndihí cue ndíi-áⁿ ñà túú ní xõo ndacú-yu nàá ndihí ñahá-yu xii cue ndíi chi ní xóo cunú-yu. Te ducaⁿ ñi cuu chi ní sándáá iní cue ndíi Yă Ndiõxí. **35**Te dava ñáyiú ñihí ní nduu táhũ-yu ní ndoto cue ñáyiú ní xíndecu ndihí-yu ní nucúndecu ndihí ñaha tùcú-yu.

Te dava ñáyiú ío ní dándóhó ñaha tnaha ñáyiú-yu te ní xíhí-yu, dico ñá túú ní dàñá-yu ichi váha nàcuáa cácu nihnú-yu núú tnàha ñáyiú-yu, te ducaⁿ chi ní cuiní-yu sá ndótõ-yu ndéé cuèé-gá nàcuáa ngúndecu váha-yu núú ndécú Yă Ndiõxí. **36**Te dava cue ndíi ío ní ndoho cue ndíi chi ío ní cudíquí ndéé ñáhá ñáyiú xii cue ndíi, te ní caníhá-yu xii cue ndíi, te dava cue ndíi ní dácútú ñahá-yu, te ní chihi ñahá-yu xii cue ndíi vecaá. **37**Te dava cue ndíi ní sahani ñahá-yu ndihí yúú. Te dava cue ndíi ní chidava ndáá ñáhă-yu ní xehndé ñáhă-yu ndihí sierrá. Te dava cue ndíi ní xito ndéé ñáhă-yu te núu ndisa sá sándáá iní cue ndíi Yă Ndiõxí, te dava cue ndíi ní sahani ñahá-yu ndihí machítí. Te mee-ni ñi mbéé ndihí ñi chívá, ní xóo cuu dóo cue ndíi. Te mee-ni ñi cue quití-áⁿ ñi xóo cuu dóo cue ndíi cuëi ndëni ní cuu ní xóo caca cuu cue ndíi. Te mee-ni cuè téé ndàhú ní cuu cue ndíi. Te ío ní xóo dandíhú-yu iní cue ndíi, te nándi sá ñi xóo cada ñahá-yu xii cue ndíi ní xóo dandòho ñahá-yu. **38**Te cue ndíi-áⁿ ïo-gá ní xínduu váha iní cue ndíi dácúxí nchaa dava-gá ñáyiú. Te nchaa cue ndíi-áⁿ ñi xica cuu cue ndíi cuëi nchaa núú ñà túú vă yõo tnàhí ndècu, te cuëi xití yucu ní xica cuu cue ndíi. Te ní xóo cada vehe cue ndíi nchaa yaú cava. Te ndëni ní cuu nchí yaú ní xóo cundecu cue ndíi. **39**Te ío ní cudíu cue ndíi núú Yă Ndiõxí cuèndá sá ni sándáá iní ñáhá cuè ndíi xii-gá. Te cuëi ducaⁿ ñi quide cue ndíi dico ñá túú ní xíní cue ndíi nchaa sá ñi cachí Yă Ndiõxí cada-gá. **40**Te ducaⁿ ñi cuu chi ñi sá ïo-gá váha ní cachí Yă Ndiõxí cada-gá. Te sá dúcáⁿ ïo-gá váha ní cachí-gá cada-gá cúú-xí cuèndá nchoo ndihí cuèndá cue ndíi-áⁿ cuèndá sá ñà díú mée-ni cue ndíi-áⁿ cundáá cue ndíi núú-gă, chi tnàhá nchoo cundáá-ó nũú-gă.

Ío cuhuⁿ iní-ó Xítohó Jesucrístú

12 ¹Te cue ñáyu ní xindecu ndéé sanaha ñí quidé-yu nàcuáa ní cutnùní sá ñí sándáá iní-yu Yá Ndiöxí. Te cada iní-ó sã ncháá ñáyu-áⁿ xíndéhé ñàhá-yu xii-o vìtna. Núu xíáⁿ xíní ñùhu-xi sá vã cáda-ó nì ìíⁿ sá cuèhé sá dúhá chi ñiu nchaa xíáⁿ quidé-xí ñà túú cùndáá-ó núú Yá Ndiöxí. Te vã cáda cuendá-ó ncháa sá quidé tñèñu iní-ó nàcuáa ndacu-o càda-o nchaa nacuáa càháⁿ-gá. Te ío càhnu cunduu iní-ó cànchicúⁿ nihnu-o càda-o nchaa nacuáa ní cachí-gá cada-o cùndecu-o ñuyíú-a. ²Te ío cuhuⁿ iní-ó Xítohó Jesucrístú, chi ñiu-gá ní quide ní sándáá iní-ó Yá Ndiöxí, te ñiu-ni ducaⁿ quide-gá cuèi vitna te cuèi ndéé núú cuàháⁿ núú vèxi ñiu-ni ducaⁿ càda-gá sá quèndáá iní-ó Yá Ndiöxí. Te Xítohó Jesucrístú ío ní quide ndee ìní-gá ní ndoho-gá te ní xíhí-gá núú cùrúxí, te ñá túú ní quide cuendá-gá cuèi ìíⁿ sácáⁿ núú cúú-xí sã dúcáⁿ ñí ndoho-gá. Te ducaⁿ ñí quide-gá chi sa ñàha-gá sá ná yãha sá dúcáⁿ ndòho-gá te ío cudíí ìní-gá. Te vìtna núcóo-gá xio cùha núú núcóo Yá Ndiöxí te tàxi tnuní-gá.

³Te xini ñuhu-xi sá ío cada cuendá-ndó nàcuáa ní quide Xítohó Jesucrístú chi Yaá-áⁿ ío ní quide càhnu iní-gá nchaa sá ñí ndoho-gá ní quide ñàha ncháa ñáyu ndècu ichi cuehé ichi duha xii-gá. Te ducaⁿ càda cuendá-ndó nàcuáa ní quide-gá cuendá sá vã túu dusaⁿ-ndo, te ni vã nátùhú iní-ndó càda-ndo nchaa nacuáa càháⁿ-gá. ⁴Te nchòhó dáquèe tìhú-ndó ncháa sá cuèhé sá dúhá dico vátá cáhni ñàha-gá-yu xii-ndo sã dúcáⁿ quide-ndo. ⁵Te ndacu iní-ndó nàcuáa càháⁿ Tátá-ó Dütú Ndiöxí dásàhú ñàhá-gã xii nchoo cuè ñáyu cùu déhe-gá. Te duha càchí-gá núú tütú-gá:

Nchòhó cue déhe mee-í, vã cání ìní-ndó sã àúⁿ ñà cuu dándoho ñàha-í xii-ndo,
te ni vã nátùhú iní-ndó òré càháⁿ-í dóho-ndo nàcuáa cada-ndo cùndecu-ndo.

⁶Chi mee-í dándòho-í nchaa ñáyu cùu iní-í cuendá sá cùndáá-yu núú-í,

te quide úhú-í-yu, te ñiu-ní-yu cùú-yu ñáyu càchí-í cúú dèhe-í. Duha càchí-gá núú tütú-gá. ⁷Te ío cada ndee ìní-ndó sã dúcáⁿ dándoho ñàha Yá Ndiöxí xii-ndo, chi quide-gá sá cúú-gã Tátá-ó. Te ñá túú nì ìíⁿ téé cùu tátá te cachí-ó sã ñà túú sànu ichi-dé cue déhe-dé nàcuáa tàú-xi cunduu. ⁸Te núu Yá Ndiöxí ñá túú dándoho ñàha-gá xii-ndo dàtná dándòho-gá cue ñáyu càchí-gá cúú dèhe-gá, te ñá díú dèhe mee-gã cúú-ndó te núu ducaⁿ, chi cùu-ndo datná cue ñáyu ñá túú cùtnuní yoo cùu tátá-xi. ⁹Te nchoo sà ñàha-o sá cùtnàhá ní cuu landú-ó ñí sanu ichi ñàha tátá-ó nàcuáa tàú-xi cunduu, te ducaⁿ ñí xóo canehe-o sã yíñùhu núú-güedë

te diu-ni ducaⁿ nèhe-o sá yíñùhu núú-güedě vitna. Te núu ducaⁿ ñí sándáá iní-ó tătă-ó, te ío-gá xíní ñùhu-xi quíndáá iní-ó Tătă-ó Dütú Ndiöxí cuendá ducaⁿ ndùu táhú-ó cùndecu-o ndìhi-gá ni caa ni quíhíⁿ, chi diu-gá cúú-gă Yaá ní chihi iní-ó. **10**Te cútnàhá ní cuu landú-ó, ñá túú tìtní nduu ni càniha tătă-ó ñí sanu ichi ñaha-güedě xii-o nàcuáa ní cuu iní méé-güedě. Te Yá Ndiöxí ducaⁿ dândoho ñaha-gá xii-o sànu ichi ñaha-gá cuendá cúú-xí să vâha sá cúú-xí-ó, te ducaⁿ quède-gá cuendá nchoo càda ndáá-ó dâtná quidé mèe-gá. **11**Te òré véxi ìⁿ tnúndòho sá cúú-xí-ó te ñá túú cùdí iní-ó chi dândihú iní ñáhá-xí xii-o. Te nchaa ñáyiú ngúnu ichi sá cuendá nchaa tnúndòho-áⁿ te ngüíta-yu quède ndáá-yu, te ío vâha cùu iní-yu ndècú-yu.

Vá dáquèe tihú-ó tnùhu Yá Ndiöxí

12Te núu xíáⁿ ío chí ndúcú ndèe-gá canchicúⁿ nihnu-ndo ìchi Xítóhó Jesucristú, te vá dicó yica cùu iní-ndó cànchicúⁿ nihnu-ndo ìchi-gá. **13**Te cada váha-ndo cùndecu-ndo ichi-gá cuendá nchaa ñáyiú sàni ìⁿ sani úú iní-xi níhí ndéè-yu cundecú-yu ichi-gá te vá ná tùhú iní-yu canchicúⁿ nihnú-yu.

14Te nducu-ndo nàcuáa cada-ndo cùndecu váha-ndo ndìhi cue tnaha ñáyiú-ndo, te ío cada váha-ndo cùndecu-ndo nacuáa cundáá-ndó nùú Yá Ndiöxí chi núu vá dúcáⁿ càda-ndo te vá ndúú táhú-ndó cùndecu-ndo ndìhi-gá. **15**Te ío váha cada cuendá-ndó nàcuáa cada-ndo cùndecu-ndo, chi núu ñáhá te vá chíndèe ñaha-gá Yá Ndiöxí xii-ndo. Te ío váha cada cuendá tucu-ndo nàcuáa cundecu-ndo vă cání cuèhé iní-ndó cuendá Yá Ndiöxí, chi núu ducaⁿ na càda-ndo te dava-gá ñáyiú ndècu ndìhi-ndo ichi-gá tnàhá-yu ngüíta-yu ducaⁿ càdá-yu, te vá cùndècu váha-gá-ndó ndìhí-yu ichi-gá. **16**Te cada cuendá tucu-ndo să vă cùndècu-ndo ichi díí iní, te ni vă dáquèe tihú-ndó ñí ìⁿ sá cúú cuendá Yá Ndiöxí dâtná ní quide ndíi Esàú, chi sá cuãñaha tătă ndíi-áⁿ nduu táhú ndíi ni cùu ní dama ndíi ìⁿ cóhó comidá. **17**Te nchòhó sa nàha-ndo sá cùtnàhá ní cuiní ndíi Esàú cácaⁿ táhú tătă ndíi núú Yá Ndiöxí cuendá nchaa sá ndúú táhú ndíi ni cùu, te ñá túú ní xicáⁿ tàhú tătă ndíi núú Yá Ndiöxí nàcuáa cuiní méé ndíi ni cùu. Te ní ndáhyú víhí ndíi, te cuèi ducaⁿ ñí quide ndíi dico ñá túú ní ndàcu-gá ndíi nàníhí ndíi táhú să ñí dama ndíi comidá.

18Te cue ñáyiú isràél ní sátuhá-yu ìⁿ yucu núú càyú ñuhú, te nchòhó ñá túú ndèe ducaⁿ sàháⁿ tuha-ndo ìⁿ yucu núú càyú ñuhú dâtná ní quide cue ñáyiú-áⁿ. Te cútnàhá ducaⁿ ñí sátuhá-yu yucu-áⁿ te ní cunee vîhi nihí yucu-áⁿ, te ní quene táchí ñíhi. **19**Te ní tecú dóho-yu ní cáháⁿ ìⁿ cútú, te ní tecú tucu dóho-yu ní cáháⁿ Yá Ndiöxí ní cáháⁿ ndìhi ñaha-gă xí-yu. Te nchaa ñáyiú ní tecú dóho-xi ní cáháⁿ-gá te ní cuiní-yu sá vă càháⁿ-gá. **20**Te ducaⁿ ñí quidé-yu chi ñá túú ní cùndee iní-yu nàcuáa ní cáháⁿ-gá, te duha

ní cachí-gá: “Te cuèi ìⁿ quiti nà yáha xití yucu-a, te cahni-ndo-di ndìhi yúú àdi ndìhi ìⁿ yutnu puyá”, duha ní cachí-gá. ²¹Te sá dúcáⁿ ñí quide-xi ní xiní-yu xíáⁿ ío ní dáyùhú ñáhá-xí xíi-yu. Te tnahá té Moisés ní yùhú-dé, te ní cachí-dé: “Quèdi ñaha-xi xii-í sá yùhú-í”, duha ní cachí-dé.

²²Te nchòhó, ñá túú quide-ndo datná ní quide cue ñáyiu-áⁿ ñí sáháⁿ tuhá-yu yucu-áⁿ, dico cada iní-ndó sã sà ní tuha-ndo yùcu Sión sá ndécú nùú ndécú Yã Ndiöxí, ndìhi ñuú-gá ñuú Jerusàlén sá cáá àndiu te ñiu-gá cúú-gã Yaá ndécú nchàa nduu nchaa quíú. Te ñiu-ni xíáⁿ xíndecu cuéhé víhí cuè espíritú xínú cuèchi núú-gã ²³chíñùhu ñaha-xi xii-gá. Te nchòhó cúú-ndó cuè ñáyiu cùu cuendá Yã Ndiöxí, te ní tnahá tnúhu-ndo ndìhi nchaa dava-gá ñáyiu cùu cuendá-gá, ñáyiu yòdo tnuní núú tütú-gá ndécú àndiu, te ñiu-ni ñáyiu-áⁿ cuãñaha-gã xii-yu sá ndúú tãhù-yu. Te nchòhó ní tuha-ndo Yã Ndiöxí Yaá cada ndáá yícá cuèchi nchaa ñáyiu. Te cada iní-ndó sã ñí tnahá tnúhu-ndo ndìhi cue ñáyiu ní quide ndáá ní xíndecu ichi Yá Ndiöxí ñuyíú-a. Te ñáyiu-áⁿ ñà túú tnahí-gá ná cúmãñi-yu vitna ndécú-yu núú-gã. ²⁴Te ní tnahá tnúhu-ndo ndìhi Xítohó Jesucrìstú Yaá ní quide nàcuáa cada Yá Ndiöxí ingá núú sã vãha sá cúú-xí nchaa nchoo ñáyiu ndècu ñuyíú-a, chi ní sati níñí-gã te ní xíhí-gá núú cùrúxí. Te níñí Xítohó Jesucrìstú ñá túú ìⁿ-ni cuu-xi ndìhi níñí ndíi Àbél, chi ñiu cuendá níñí-gã-áⁿ ñí quide càhnu iní Yã Ndiöxí nchaa cuèchi-o.

²⁵Núú xíáⁿ ío cada cuendá-ndó vã dáquèe tihú-ndó tnúhu càháⁿ Yã Ndiöxí, chi nchaa ñáyiu ní xíndecu ndéé sanaha dùcaⁿ ní quidé-yu ní dáquée tihù-yu tnúhu ní cáháⁿ-gá ñuyíú-a sá cúú-xí-yu. Te ñá túú ní cãcu-yu chi ní nacháhu-yu sá dúcáⁿ ñí quidé-yu. Te uuⁿ-gá tucu nchoo chi vá cãcu-o te núú ducaⁿ na dàquee tihú-ó tnúhu càháⁿ Yã Ndiöxí ndéé andiu sã cúú-xí-ó. ²⁶Te cútnahá ní cáháⁿ Yã Ndiöxí ndéé sanaha te ní quidi-xi ñuyíú. Te vitna càchí-gá: “Yúhú quidi tucu-í ingá xito ñuyíú, te ñá díú mèe-ni ñuyíú ducaⁿ quèdi-í chi tnahá andiu quèdi-í”, càchí-gá. ²⁷Te sá dúcáⁿ càháⁿ-gá sá ingá xito tucu ducaⁿ càda-gá xíáⁿ cútnuní sá ncháandì túhú sá tùu ndèhe-o danaa-gá. Te nchaa sã ñà túú ndéé tùu quini-ó ñuyíú-a xíáⁿ vá quídí-xí te ni vã náá-xí. ²⁸Te núú ñí cachí Yã Ndiöxí nduu táhú-ó cùndecu-o chi mee-gã táxí tnùnigá xíáⁿ, te ni vã quídí-xí te ni vã náá-xí. Te xíáⁿ ío xini ñuhu-xi ndacáⁿ táhú-ó nùú-gã, te yíñùhu yíñuhu cunu cuechi-o núú-gã nàcuáa cuu váha iní-gá, te ducaⁿ cùhuⁿ iní-ó sã ño càhnu cuu-gá. ²⁹Te Tãtá-ó Dütú Ndiöxí cúú-gã dàtná ìⁿ ñuhú chi danàa-gá nchaa sá ñà túú quide nàcuáa cuu váha iní-gá.

Nàcuáa tàú-xi cada-o cuendá cuu váha iní Yã Ndiöxí

13 ¹Te nchaa nchòhó ñáyiu ndècu ichi Xítohó Jesucrìstú, vá dáñá ndéé-ndó cùu iní tnahá-ndó nàcuáa ndècu-ndo ichi-gá. ²Te

cunaha-ndo sã nõu lõ ñáyiũ ñũhu ichi ní quexiõ-yu vehe-ndo te cuãñaha-ndo vèhe ndetatú-yu, te cuãñaha-ndo sã cáxi-yu. Chi davá-yu ndéé espíritú xínú cuèchi núú Yã Ndiõxí ní sáháⁿ vehé-yu ní queheⁿ cuèndá-yu te ñá túú ní cùtnuní iní-yu sá dǐú espíritú xínú cuèchi núú-gã cúú-xí.

³Te ndacu tucu iní-ndó cuè ñáyiũ xixíhi vecaá, te cada iní-ndó sã tnàhá-ndó yìhi-ndo vecaá ndihí-yu. Te ndacu tucu iní-ndó nchàa ñáyiũ ío ndòho, te cada iní-ndó sã tnàhá-ndó ndòho-ndo ndihí-yu.

⁴Te nchaa ñáyiũ na càchí-yu sá ìⁿ sá vãha cùu-xi sá ìⁿ tée ndihí ìⁿ ñadìhí ná nihí tnáhã-yu candeca tnàhá-yu. Te nchòhó cue tée vá cání ìní-ndó cãháⁿ ndihí-ndo ñadìhí te núu ñá dǐú ñadìhí-ndó cúú-yu. Te ducaⁿ-ni nchòhó cue ñáyiũ dǐhí tucu vá cání ìní-ndó cãháⁿ ndihí-ndo tée te núu ñá dǐú yìi-ndo cuu-güedé, chi Yá Ndiõxí dandòho-gã nchaa ñáyiũ ndècu ichi dǐí ìní.

⁵Te vá cúhúⁿ ìní-ndó mèe-ni dǐhúⁿ. Te núu nándi cùu nchaa sá ndécú ndihí-ndo te dǐu-ni nchaa xǐãⁿ sa nduu vétú iní-ndó, chi Yá Ndiõxí ní cachí-gá: “Ni ìⁿ nduu vá dáñá nihnu ñaha-í xii-ndo, chi nchaa-ni nduu chindee ñaha-í”, duha ní cachí-gá. ⁶Te xǐãⁿ nõu nchoo nì yuhu nì iní-ó cãháⁿ-ó ìⁿ ìⁿ-o, te cachí-ó:

Yá Ndiõxí cúú-gã Yaá chindèe ñaha xii-í,
núu xǐãⁿ ñá túú yùhú-í cuèi nándi càháⁿ ñáyiũ cada ñàhá-yu xii-í.
Duha cachí-ó.

⁷Chí ndácú ìní cue tée ní sanu ichi ñaha xii-ndo ichi Xítóhó Jesucristú cue tée ní cáháⁿ tnúhu Yá Ndiõxí núú-ndó, te ío váha chí nácuãha cuèndá nàcuáa ní quide nchaa cue tée-áⁿ ñí xíndecu-güedé ndéé ní sáá nduu ñí xíhí-güedé. Te ío quindáa iní-ndó Yã Ndiõxí dàtná ní xóo cada cue tée-áⁿ.

⁸Te dàtná-ni ní quide Xítóhó Jesucristú ndéé sanaha dǐu-ni ducaⁿ quide-gá vitna, te dǐu-ni ducaⁿ càda-gá ndéé núú cuàháⁿ núú vèxi. ⁹Te vá dáñá-ndó mèe-ndo dandahú ñáhá ñáyiũ dacàháⁿ ñáhá xii-ndo natuha-ndo ìngá ichi, ñáyiũ dànehé tnàha ñáyiũ-xi nándi sá ñí cutúha-yu, te nchaa xǐãⁿ ñá túú ìⁿ-ni caháⁿ-xi ndihí tnúhu sá ndécú ndihí-ndo. Te Yá Ndiõxí chindèe ñaha-gá xii-o nàcuáa níhí ndéé-ó cùndecu-o ichi-gá, te ducaⁿ te cuu-xi sá vãha sá cúú-xí-ó, te ñá dǐú cuèndá ìⁿ sá xéxí-ó nihí ndéé-ó ndècu-o ichi-gá. Te dava ñáyiũ càchí-yu sá dává nõú comidá cuu caxi-o te dava ñáhá nàcuáa níhí ndéé-ó cùndecu-o ichi-gá, dico ñá ndàá sá sã dúcáⁿ vã cáxi-ó nchàa núú comidá níhí ndéé-ó cùndecu-o ichi-gá.

¹⁰Chi Xítóhó Jesucristú ní xíhí-gá cuèndá-ó nõú cùrúxí, te nchaa ñáyiũ nchìcúⁿ nihnu-ni quide nchaa nàcuáa ní quide nchaa dútú ñí xinu cuechi nõú Yã Ndiõxí ndéé sanaha, ñáyiũ-áⁿ vã cúú tnàhá tnúhu-yu ndihí Xítóhó Jesucristú Yaá ní xíhí núú cùrúxí sá dúcáⁿ quidé-yu. ¹¹Chi dútú cùnùu-gá

ní xindecu ndihi cue ñáyiú isràél, téé-áⁿ ñí xóo canehe-dé níñí nchaá quiti ní xóo cahni-dé ní xóo quíhu ndéé xití cuàrtú ní cuu íí-gă. Te ducaⁿ ñí xóo cada dútú-ăⁿ cuèndá cada càhnu iní Yă Ndiöxí nchaá yíca cuèchi ñáyiú, te cuñú nchaá quiti-áⁿ ñí xóo cahmi-güedé ìⁿ xio yuhu ñùú. **12**Te ducaⁿ ñí yáha Xítohó Jesucrìstú chi ndéé ìⁿ xio yuhu ñùú ní sahani ñaha-güedé xii-gă. Te cuèndá níñí-gă sá ñí sati núú cùrúxí núú ñí xíhí-gă, ní nduu ndoo ní nduu nine iní cue ñáyiú sàndáá iní ñáhá xii-gă. **13**Te vitna chí ná tùha-o Xítohó Jesucrìstú te cada ndee iní-ó ndòho-o datná ní ndoho-gă. **14**Te ñuyíú-a ni ìⁿ xichi ñá túú ndéé cáá ìⁿ ñúú cudíi ni caa ni quíhíⁿ cuèndá cundecu-o, dico ducaⁿ-ni ñùhu iní-ó ìⁿ xichi núú ndúú tǎhú-ó cundecu-o ni caa ni quíhíⁿ.

15Te núu xǎⁿ xíní ñùhu-xi sá vǎ dáñá ndèé-ó chĩnuhu-o Dútú Ndiöxí chi Xítohó Jesucrìstú ní quide-gă nàcuáa ndacu-o tnàhá tnúhu-o ndìhi Yá Ndiöxí, te òré càháⁿ ndihi-o-gă te nuu núu ndacáⁿ tǎhú-ó nǔú-gă. Te nchaá tnúhu càháⁿ-ó òré càháⁿ ndihi-o-gă cúú-xi dàtná ìⁿ tǎhú sǎ cúú-xí-gă. **16**Te vǎ dáñá ndèé-ndó càda-ndo mee-ni sá vǎha cundecu-ndo, te ducaⁿ chĩndee tnaha-ndo ìⁿ ìⁿ-ndo ndihi sá ndécú ndìhi-ndo. Te núu ducaⁿ na càda-ndo te cani iní-ndó sǎ cúú-xí dàtná ìⁿ tǎhú sǎ ìo vǎha cùu iní Yă Ndiöxí.

17Te quindáá iní-ndó càda-ndo nchaá nacuáa càháⁿ cue téé yĩndaha ñaha xii-ndo nacuáa ndècu-ndo ichi Xítohó Jesucrìstú, chi diu cue téé-áⁿ quidé cuèndá ñáhá-güedé xii-ndo nàcuáa cundecu vǎha-ndo nǔú-gă. Te sáá nduu nàcani tnúhu-güedé núú-gă nǔu ní quide vǎha-güedé àdi ñá túú ní quide vǎha-güedé ní xindecu ndihi ñaha-güedé xii-ndo. Te núu ducaⁿ na càda-ndo quindáá iní-ndó-güedé te cudíi ìnì-güedé cundecu ndihi ñaha-güedé xii-ndo, te vǎ ndìhú iní-güedé. Te núu vǎ dúcáⁿ càda-ndo te vǎ cúú-xí sǎ vǎha xii-ndo nchàa sá quidé-güedé sá cúú-xí-ndó.

18Te càháⁿ ndàhú-í núú-ndó sǎ cǎháⁿ ndihi-ndo Yă Ndiöxí cuèndá-ndí. Te nchúhú cútnùnì ndáá iní-ndí sá ñà túú nǎ cúmǎní-ndí núú Yă Ndiöxí, te ducaⁿ chi ndùcu-ndí nàcuáa quide-ndí cundáá-ndí núú-gă. **19**Te càháⁿ ndàhú tucu-í núú-ndó sǎ ìo cácáⁿ tǎhú-ndó nǔú Yă Ndiöxí cuèndá sá méé-gă ná cádá te ìo ndìhi quixi coto ñaha tucu-í xii-ndo.

Tnúhu ndéé núú ñí ndihi-ná

20Te Yá Ndiöxí Yaá quidé cùu vǎha iní-ó ndècu-o, Yaá-áⁿ ñí dándótó-gă Xítohó Jesucrìstú. Te Xítohó Jesucrìstú-áⁿ cúú-gă dàtná ìⁿ toli ìo-gă quéné cǎva xito mbéé. Te ducaⁿ sǎtnahá-xi cùu-gă cuèndá sá ñí sati níñí-gă te ní xíhí-gă, te ducaⁿ ñí cuu cuèndá sá ñí quide ndáá-gă ndihi Yá Ndiöxí sá cádá-gă ingá núú sǎ vǎha sá cúú-xí nchòo cue ñáyiú ndècu ñuyíú-a. Te nàcuáa ní quide ndáá-gă ndihi Yá Ndiöxí te diu-ni ducaⁿ càda-xi núú cuàháⁿ núú vǎxi. **21**Te xìcáⁿ tǎhú-í núú Yă Ndiöxí sá méé-gă ná chĩndee

ñaha-gá xii-ndo cuëndá cada-ndo mée-ni sá văha nàcuáa cuini méé-gă, te mee-gă ná cáda ñaha-gá xii-o nchaa sá văha sá sání iní-gá. Te diu-ni ducaⁿ na tàuchiuⁿ-gá cada Xítohó Jesucristú sá cúu-xí-ó, duha xicáⁿ táhù-í núu-gă. Te vitna nchaa-o chĩ ná cächí-ó sã ïo cãhnu cuu Xítohó Jesucristú ni caa ni quíhíⁿ. Te ducaⁿ na cùnduu.

22Te cãháⁿ ndàhú-í núu nchòhó ñáyiu ndècu ndihi-í ichi Xítohó Jesucristú sá cáda cãhnu iní-ndó nàcuáa ndùu nchaa tnúhu cãháⁿ-í dásàhú ñáhà-í xii-ndo, chi ñá túú vãi tnúhu chido tnuní-í núu tütú-a sá cúu-xí-ndó.

23Te cächí tnúhu-í xii-ndo sã tẽ Timùteú té ndècu ndihi-o ichi Xítohó Jesucristú ní cácu-dé ñá túú-gă yíhí-dě vecaá. Te núu na quèxio ndíhi-dé núu ndécù-í te quixi-í ndihi-dé núu ndécú-ndó quixi coto ñaha-ndí.

24Te cúñaha-ndo sã ïo na càda ndee iní nchaa cue té yìndaha ñaha xii-ndo nacuáa ndècu-ndo ichi Yá Ndiöxí. Te ducaⁿ cũñaha tùcu-ndo xii nchaa dava-gá ñáyiu cùu cuendá-gá sá ïo na càda ndee iní-yu. Te cue ñáyiu nacióⁿ Itàliá ñáyiu ndècu ndihi-o ichi-gá cächí-yu sá ïo cada ndee iní-ndó.

25Te Yá Ndiöxí ío na chìndee chitúu ñaha-gă xii-ndo nchàa-ndo. Te ducaⁿ na cùnduu. Te ío chí cáda ndèe iní-nă vitna.